

Munkatársak és elnökök

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Munkatársak 5-10. 8-63

NAPILÓ

Kiadóhivatal

egyedére 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenés
minden nap, hétfőn és
szombatnapokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. AUGUSZTUS 3.

SZOMBAT

203. SZÁM

A bolgár külügyminiszter referált Boris királynak a Jugoszláviának adandó válaszigjegyzékről

Két jegyzékben fog válaszolni a bolgár kormány

Szófiából jelentik: *Burov* külügyminiszter csütörtökön este Várnába utazott, ahol Boris királynál kihallgatáson jelent meg. A külügyminiszter referált a bolgár királynak a jugoszláv jegyzékre adandó válasz tervezetéről.

Beavatott politikai körökből származó értesülések szerint *Ljapcev* miniszterelnök úgy tervezi, hogy a jugoszláv jegyzékre két jegyzékben fog a bolgár kormány válaszolni. Az első válaszigjegyzék a Radoszláv, Topcev és Zsekov ügyekre kiterjesztett amnesztia elleni jugoszláv óvással foglalkozik és megállapítja, hogy az amnesztia megadása a bolgár király szuverén joga és ezt nem is lehet másképpen értelmezni. A második jegyzékben a bolgár kormány kifejezi

azt az óháját, hogy a függőben levő kérdésekről mielőbb közvetlen tárgyalások induljanak meg Jugoszláviával. A jegyzék a szófiái politikai körök véleménye szerint ki fog terjeszkedni arra a körülményre is, hogy a bolgár kormány nagy súlyt helyez arra, hogy a közvetlen tárgyalások minél előbb meginduljanak, mert Bulgária azt reméli, hogy ezek a megbeszélések hamarosan konkrét eredményekhez fognak vezetni.

A második válaszigjegyzék azzal fog végződni, hogy a bolgár kormány a meginduló tárgyalások esetleges sikertelensége esetén sem fog letenni arról a reményről, hogy a két ország között függőben levő kérdéseket más békés úton lehet majd rendezni.

brit külügyminiszter nem tett ilyen nyilatkozatot, hanem csak azt kezdeményezte, hogy megoldást kell találni a függő kérdésekre nézve.

A legközelebbi lépéseket azonban most már angol felfogás szerint orosz részről kell megtenni

a diplomáciai viszony újrafelvételét célzó tárgyalások folytatására.

Kommunista tüntetések Párisban és Majnafrankfurtban

A francia fővárosban hétszáz kommunistát tartóztattak le

Párisból jelentik: A teljes rendőri felkészültséggel várt csütörtöki nap az éjszaka is nyugodtan és csendesen telt el. *Csütörtökön késő este néhány száz kommunista a boulevardokon tüntetni próbált*, de a rendőrség hamar szétszórta a tüntetőket, akiknek nagy részét letartóztatták. *Csütörtök reggel óta hétszáz kommunista letartóztatás történt Párisban*. A kommunisták között ötven a külföldi. A vidéki városokban is sikeresnek bizonyult a rendőrség taktikája és a tömeges előzetes letartóztatások folytán nem voltak nagyobb tüntetések. Bordeauxban hatvan, Toulonban negyven letartóztatás történt. Elzászban az augusztus elseje aránylag nyugodtan telt el.

Majnafrankfurti jelentés szerint ott kisebb zavargások voltak. A kommunisták a rendőri tilalom ellenére menetbe tömörültek és felvonultak az utcákra. A rendőrség felszólította a tüntetőket, hogy oszoljanak szét, a kommunisták azonban ellenálltak, *közpört zúdítottak a rendőrökre, mire azok gummibotot használtak és amikor ez sem használt, riasztólővéseket adtak le*. A tömeg erre szétszaladt és a tüntetők egy részét letartóztatták. A kisebb zavargások az éjszaka folyamán csendesedtek el.

Mint Londonból jelentik, azokat a kommunistákat, akik szerdán este egy autóbusszon egymást összeláncolva tüntettek, a rendőrbírósgaz közbotrányokozásért pénzbírságra ítélte. A vádlottak kijelentették, hogy a kommunista szervezet rendezte a tüntetést, hogy figyelmeztesse a munkásokat az angol szocialista kormány háborús készülődésére Oroszország ellen. A rendőri ítélet kihirdetése után az elítélt kommunisták az Internacionálét énekelték, majd verekedni, orditozni és rugdalozni kezdtek, úgyhogy rendőrök vitték ki őket a tereméből.

A bácskai és bánáti világi hitoktatásról tárgyalt a zagrebi püspöki konferencia

Pénteken délután végetért a konferencia

Zagreből jelentik: A püspöki konferencia, amelyet *Bauer Ante dr.* zagrebi érsek ötvenéves papi jubileumával kapcsolatosan tartottak meg Jugoszlávia katolikus egyházfői, pénteken négy napi tanácskozás után befejeződött. A konferenciáról, amelyen huszonegy püspök vett részt, üdvözlő táviratot küldtek a pápának és öfelségének Alekszandar királynak.

A kiadott kommuniké szerint a tanácskozások során az elnöklő *Bauer Ante dr.* zagrebi érsek ismertette a jugoszláviai katolikus lelkészség kedvezőtlen anyagi helyzetét és bejelentette, hogy már megtette a szükséges lépéseket a lelkipásztorok anyagi helyzetének feljavitása érdekében. A konferencián határozatot hoztak arról, hogy a püspöki kar tiltakozni fog az állandó tábori papság intézményének tervezett megszüntetése ellen, majd elhatározták, hogy a Belgiumban dolgozó jugoszláv munkások lelkisükségeiteneik kielégítésére lelkipásztorokat küldenek ki Belgiumba.

A konferencián az az egyöntetű álláspont alakult ki, hogy a készülő egyetemi törvényben is érintetlenül kell hagyni a teológiai fakultási rangját s elhatározták, hogy ennek érdekében a közoktatási kormánytól megteszik a szükséges lépéseket. Szóba került a tanácskozásokon, hogy az új zárórendelet sok tekintetben nem egyezik meg a katolikus egyház törvényeivel, ezért elhatározták, hogy a jövőre nézve felkérlik a kormányt, hogy ilyen kérdések rendezésénél az egyházi hatóságokkal egyetértésben járjon el.

Félbeszakították az orosz-kinai tárgyalásokat

A megbízottak újabb instrukciókat kérnek kormányuktól

Karbinból jelentik: A keletkínai vasutak ügyében felmerült konfliktus elsimítását célzó orosz-kinai tárgyalásokat csütörtökön félbeszakították, miután úgy a nankingi, mint a szovjetkormány megbízottja érintkezésbe akarnak lépni kormányaikkal,

hogy jelentést tegyenek az eddigi tárgyalásokról és újabb instrukciókat kérjenek.

Karbinban teljes a rend és a nyugalom. A moszkvai kormány erőlyesen cáfolja azokat a híre-

ket, hogy a szovjethatóságok tizenhét fehérgárdistát kivégeztek. Az igazság az, hogy ezeket egy kínai hajón találták és letartóztatták.

Tokiói jelentés szerint japán politikai körökben bizakodóan várják az orosz-kinai közvetlen tárgyalások kimenetelét és biztosra veszik, hogy a nézeteltéréseket sikerülni fog kiküszöbölni. A japán külügyminisztérium élénk figyelemmel kíséri a tárgyalásokat, amelyek miatt végleg elejtették az intervenció tervét.

Venizelosz a Young-egyezmény módosításáról tárgyalt Brianddal

Az angol kormány is változtatásokat akar eszközölni a Young-egyezményen, amelyhez a francia kormány eredeti formájában ragaszkodik

Párisból jelentik: A *Journal* jelentése szerint *Briand* és *Venizelosz* csütörtöki tanácskozásán a görög miniszterelnök ismételt tiltakozott a görög jóváérteli részesedésnek a Young-egyezményben tervbe vett csökkentése ellen.

A lap a tárgyalásokkal kapcsolatban azt írja, hogy *Briand* félreérthetetlenül tudomására adta a görög kormány fejének, hogy *Franciaország minden körülmények között ragaszkodik fog a Young-egyezmény rendelkezéseire*, mert a legesekélyebb változtatás az egész egyezményt veszélyeztetné. A lap sze-

rint az angol kormány nem csinál titkot abból, hogy az egyezményt módosítani akarja és ezért a francia kormánynak fokozott óvatosságot kell tanúsítania, tekintve, hogy a kisebb államok, így *Jugoszlávia és Románia is a Young-egyezmény módosítását kívánják* és azon lesznek, hogy kihasználják az angoloknak erre vonatkozó hajlandóságát.

Venizelosz csütörtök este *Brianddal* folytatott tárgyalásainak befejezése után Londonba utazott, ahol *Snowden* kincstári kancellárral fog tárgyalni és az angol fővárosból egyenesen Hágába utazik.

Félreértések következtében szakadtak meg az angol-orosz tárgyalások

Anglia most már orosz részről várja a tárgyalások újrafelvételének kezdeményezését

Londonból jelentik: Angol hivatalos körök nyomatékosan utalnak arra, hogy az angol-orosz tárgyalások nem szakadtak meg, hanem csak halasztást szenvedtek és a félbeszakítást félreértés okozta.

A félhivatalos *Daily Herald* igyekszik a közvéleményt megnyugtanni azzal, hogy megmagyarázza ezt a félreértést és hangsúlyozza, hogy nincs ok az aggodalomra. A lap szerint igen nagy jelentőségű az a körülmény, hogy

a szovjetunió moszkvai végrehajtótanácsának elnöksége legközelebbi ülésén már abban a helyzetben lesz, hogy a körülmények teljes is-

merete mellett vitathatja meg a diplomáciai viszony helyreállításának kérdését.

A munkáspárt hivatalos lapja szerint vagy *Dovgalevszki* párisi szovjetkövet értette félre *Henderson* külügyminisztert, vagy pedig az orosz külügyi népbiztos értette félre *Dovgalevszkit*, mert csak félreértésen alapulhat a szovjetjegyzéknek az a kitétele, amely szerint *Henderson* kiemelte, hogy az angol kormány szempontjából lehetetlen a normális diplomáciai kapcsolatot addig helyreállítani, míg a függőben levő vitás kérdések nincsenek tisztázva.

Ez teljesen téves magyarázat — írja a lap, — mert a

A Graf Zeppelin az Óceán felett repül

A heves ellenszél meglasztja a léghajó útját, úgy, hogy csak vasárnap délre várják Amerikába a Graf Zeppelint — A potyautasra szigorú büntetés vár Németországban

Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin művekhez érkezett legújabb szikratávirati jelentések szerint a Graf Zeppelin simán folytatta útját a tervbevetett déli útvonalon az Azori-szigetek irányában, azonban a léghajó csökkentett sebességgel halad az erős ellenszelek miatt.

Eckener dr. csak három motort tart üzemben és ezzel magyarázható, hogy az első utszakaszt Friedrichshafenből Baselig a léghajó két és fél óra alatt tette meg, míg legutóbb ugyanerre az útra csak másfél órára volt szüksége. A heves ellenszél folytán a Graf Zeppelin rádiója csütörtökön egész délután csak időjárásjelentéseket vett fel és helyzetjelentéseket alig adott. Barcelona felett délután öt órakor röpült el a léghajó.

A legutolsó szikratávirati jelentés, amely a Zeppelin művekhez érkezett, arról tudósít, hogy

a Graf Zeppelin péntek hajnalban néhány száz méter magasságban elrepült Gibraltár felett és elérte az Atlanti Óceánt.

Egyelőre Friedrichshafenbe nem is várnak újabb jelentéseket a Graf Zeppelintől és nem tartják kizártnak, hogy esetleg félnap is elmúlik, amíg újabb híradás érkezik a léghajó fedélzetéről, mert ennyi ideig eltart, amíg a Graf Zeppelin gőzzel találkozik, amely szikratáviratot küld.

A meteorológiai jelentések egyelőre még kedvezőek. Az európai kontinens és az Azori-szigetek közt szélmentes, napsütéses és kellemes az idő.

Északamerika felől azonban már erős depressziós terület nyomul kelet felé és ezt a viharzónát alig kerülheti ki a léghajó.

A kedvezőtlen időjárási körülményeket és ezt a heves ellenszél figyelembe véve,

Amerikában csak vasárnap délre várják a Graf Zeppelint érkezését.

A Graf Zeppelintől az Associated Press tudósítója szikratáviratot küldött, amely szerint

Eckener a léghajón levő potyautast Amerikából a legközelebbi gőzzel visszaküldi Németországba, ahol súlyos büntetés vár rá.

A léghajón a személyzetet és a huszonöt utason kívül kétezer kilogramm amerikai szállítmány, hatszáz kanári madár és két majom van. Az utasok között három házaspár van, hét amerikai, egy svájci és tizenegy német, köztük dr. Louis Kiep, a Hapag igazgatója, gróf Soden-Fraunkofen Alfréd, gróf Montgelas, a német közlekedésügyi minisztérium kiküldöttje és mások.

Newyorkból százötven tengerészt küldtek be Lakehrstha, hogy segítsekközben az óriás léghajó kiállításánál.

Leszurta a kedvesét, azután önmagát szurta szíven egy beogradi bádogossegéd

Halálos féltékenységi dráma egy beogradi bérház kapujában

Beogradból jelentik: Megrendítő szerelmi dráma játszódott le csütörtökön délután három óra tájban Beograd belvárosában. Glisics Miladin huszonnyolc éves bádogossegéd a Dubrovacska ucca 5. számú ház lépcsőházában

törrel szivenszurta kedvesét, Grom Anna huszonkétéves szobalányt, majd önmagába döfte a vértől csöpögő hosszú tört,

amelyet egy pillanattal előbb húzott ki szerelmese szívéből. Grom Anna néhány pillanattal később meghalt és mire a házbéliek a tragédia színhelyére rohantak, már Glisics Miladin is kiszenvedett.

A kettős halálos drámáról nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan hivatalos bizottság szállt ki a Dubrovacska ucca 5. szám alatti házhoz. A törvényszéki orvos megállapította, hogy a tör a szobalány második és harmadik bordája között hatolt be a testbe és azonnali halált okozott. Glisics néhány percig még valószínűleg élt. Mindkét holttest körül hatalmas vértócsa volt. A szobalány hullája a lépcsőházban a lépcsők között hevert. A szerencsétlen lány kihült kezében görcsösen szorongatott egy törött üveget, amelyben boza lehetett. A piros ital összekeveredett Grom Anna vérével és vörös foltokkal festette be a lépcsőfokokat egészen a földszintig. Glisics Milovan holtteste mintegy tizenöt-husz lépényi távolságra a lánytól az épület hátsó kisudvarának közvetlen fekvő területén a föld felé.

A borzalmas szerelmi tragédia közvetlen előzményeit a rendőrség néhány szemtanu vallomása alapján a következőképpen rekonstruálta:

»Anna, állj meg, mert baj lesz!«

Délután három óra után, amikor legrekkenőbb volt a hőség, alig néhány ember tartózkodott a Dubrovacska utcában. A Kralja Petra és Dusanova utca keresztezése felől ebben az időtájtban

egy felöltött, munkáskülsejű fiatal ember sietett végig a Dubrovacska uccán.

Ugyanekkor az egyik vendéglőből egy fiatal lány lépett ki, kezében egy literes üveggel, amelyben boza volt. A fiatal ember, aki valószínűleg számított arra, hogy találkozni fog a lánnyal, amikor megpillantotta, kiáltani kezdett:

— Anna, Anna...!

A lány egy pillanatra visszanezézett, majd amikor meglátta, hogy ki kiált utána, megfordult és meggyorsította lépteit. A férfi ekkor szaladásra fogta a dolgot. Amikor a lány ezt meglátta, ő is futni kezdett. Üldöző és üldözött között egyre fogyott a távolság. A fiatal ember futás közben folyton kiáltozott:

— Anna állj meg, mert baj lesz!

A nő a fenyegetés hallatára még jobban kezdett szaladni. A néptelen uccán alig néhány szemtanuja volt a jelenetnek, amelynek senki sem tulajdonított különösebb fontosságot.

A Dubrovacska ucca 5. számú ház előtt a nő egy pillanatra megállt, majd hirtelen elhatározással beug-

rott a kapun. A fiatal ember, aki néhány perccel később ért oda, követte.

Dráma a lépcsőházban

A leány végigrohant a kisudvaron és az épület hátsó részén lévő lépcsőház felé tartott. Felszaladt néhány lépcsőfokon, amikor a fiatal ember utolérte. A kisudvaron levők közül néhányan ekkor kiáltozó hangokra lettek figyelmesek:

— Hát jó, ha nem akarsz velem élni a földön, hát gyere a föld alá velem együtt. Most aztán nem segít többé rajtad a hajókormányosod!

A következő pillanatban éles nő sikoly hallottá végig a levegőt,

majd hörgésbe fuló kiáltások hallatszottak:

— Segítség, segítség, meg akar ölni...!

Többen a lépcsőház felé rohantak, mire azonban odaértek, már véget ért a borzalmas dráma.

A fiatal ember tört rántott és szivenszurta a nőt, aki néhány pillanattal később kiszenvedett.

Az örvény ember ekkor kirántotta a nő melléből a pengét, lerohant néhány lépcsőn, kiszaladt a kisudvarra és

a felőjrohanók személtárára, mialatt azok megdöbbenésből felocsudhattak volna, szivenszurta magát

és pár perc múlva már halott volt.

A vizsgálat

A tipikus nagyvárosi aszfalttragédia ügyében a rendőri bizottság nyomban megindította a vizsgálatot, amely főként a dráma hátterének felderítésére irányult. Ez rövid idő alatt sikerült is és a nyomozás során felmerült momentumok megrendítő adatokkal szolgáltak.

Mindenekelőtt az áldozatok személyazonosságát állapították meg. Kiderítették, hogy a meggyilkolt nő Grom Anna huszonkétéves szobalány, a gyilkos és öngyilkos pedig Glisics Miladin huszonnyolc éves beogradi bádogos, a leány udvarlója.

Glisics ruháinak átkutatásánál a hatósági közegek lezárították a tárgyat, amely egy rendkívül hosszú bucsulevelet tartalmazott. A levél, amely érdekes adalékokat szolgáltat a kettős halálos dráma indítékainak felderítéséhez, a következőképpen kezdődik:

Nyilatkozat. Én, Glisics Milovan bádogossegéd hat hónapon keresztül boldog szerelemben éltem Grom Anna ljubljanai születésű beogradi szobalánnyal, aki Karics Moso beogradi nyomdatulajdonosnál van alkalmazásban. Annával akkor ismerkedtem meg, amikor Varga Imre hajókormányos elhagyta a lányt és kivándorolt Délamerikába. Többször felajánlottam Annának, hogy házasságunk össze, ő azonban rendkívül szeszélyesen viselkedett. Egyszer azt mondta, hogy egyedül engem szeret és gyűlöl Vargát, aki házassági ígérekkel csalta tőle minden megtakarított pénzét,

máskor pedig kijelentette, hogy nem akar látni és örökké fogja szeretni Vargát, akinek a kedvese is volt.

»Az életemnél is jobban szerettem Grom Annát«

— Én — folytatja a megrendítő levél — az életemnél is jobban szerettem Grom Annát, aki azonban a legutóbbi időben már szóba se akart állni velem. Kereken megmondta, hogy felébredt szívében a régi szerelem Varga Imre iránt, aki pedig becstelen módon kifosztotta és azután elhagyta őt. Nem akart velem többé találkozni és amikor meglátogattam, kiutasított. Figyelmeztettem, hogy ennek rossz vége lesz, ő azonban nem hallgatott rám. Szerdán látogattam meg utoljára. Utoljára kérdeztem meg, hogy akar-e a feleségem lenni, mire ő a szemembe nevetett és azt mondta, hogy szereti Varga Imrét és kimegy utána Amerikába még akkor is, ha az uton meg kell halnia.

Miután láttam, hogy rajtam már semmi sem segíthet, erre a végső eszközre szántam rá magamat. Kérem, ne ítéljenek el.

A csapodár Don Juan

Karics Moso beogradi nyomdatulajdonos, akinél Grom Anna, mint szobalány volt alkalmazva, kihallgatása során elmondta, hogy a lány feltűnően intelligens, szolid és csendes természetű volt. Varga Imre, a szimpatikus külsejű hajókormányos ezelőtt gyakran járt el Annához, de mindig csak nappal. A kormányos úgy szerepelt, mint Anna vőlegénye. Maga a lány is gyakran beszélt Vargáról és

nem titkolta, hogy halálosan szerelmes a fiuba,

aki, mint mondta, el is fogja venni.

Mintegy három hónappal ezelőtt a családtagok feltűnő változást észleltek szobalányuk viselkedésében. Amikor emiatt kérdőre vonták, Anna rövid habozás után könnyek közt vallotta be, hogy vőlegényében csalódott.

— Elvette a megtakarított pénzemet és kivándorolt Délamerikába

zokogta. Én nem is tudtam az egészről semmit, csak a hajóról kaptam tőle levelet.

Elmondta még a lány, hogy Varga levelében továbbra is azt ígérte, hogy feleségül fogja venni. A levelek azután lassan elmaradtak és Grom Anna egyre szomorubb lett és munkája elvégzése után egyre gyakrabban borult le zokogva a konyhaszáltra.

Új ismeretség, régi szerelem

Egy ízben Anna egy bevásárlás alkalmával az uccán megismerkedett Glisics Miladin bádogosal. A fiatal ember rövid idő alatt szerelmre gyulladt a széparcu leány iránt, aki azonban nem sok hajlandóságot mutatott arra, hogy elfelejtse régi szerelmét és viszonzza a fiu érzelmeit. Glisics mindamellett nem tárgított, állandóan nyomában volt a lánynak és miután bátyja annak a háznak a házmestere volt, amelyben Anna lakott, ilyen módon a lakásban is többször meglátogatta ideálját.

Anna sohasem titkolta Glisics előtt, hogy még mindig szereti Vargát,

a bádogos azonban nem sok fontosságot tulajdonított ennek és állandóan kérlete a lányt, hogy legyen a felesége.

A szobalány munkaadójának gyakran beszélt ki tartó új udvarlójáról, de mindig hangsúlyozta, hogy Vargát nem tudja elfelejteni és nem tudja azt sem, hogy Glisicsel szemben mire határozza magát. A legutóbbi időben, ugylátszik, elhatalmasodott a lányn a régi szerelem és elhatározta, hogy szakítani fog Glisicsel. Amikor a bádogos egy ízben felkereste, kijelentette előtte, hogy

nem akar többé vele találkozni, mert nem látja célját az ismeretségnek,

ezért kérte, hogy többé ne látogassa meg.

Ez a kijelentés vált végzetessé mindkettőjükre nézve. A fiatal embert annyira elkésztette szerelmesnek rideg elutasítása, hogy elhatározta, hogy megöli a lányt, azután pedig önmagával végez.

Csütörtökön délután megleste a vendéglőből kilépő Annát, utána kiáltott és amikor a lány nem reagált a kiáltásaira, üldözni kezdte és a kapualjban leszurta.

A hatósági vizsgálat lefolytatása után mind a két holttestet a beogradi állami kórház hullaházába szállították, ahol felboncolják őket. A nyomozást a halálos szerelmi dráma ügyében folytatják.

**A BÁCSMEGYEI
NAPLÓ - R A
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részegül a
könyvkedvezményekben**

TÜZÖN-VÉREN KERESZTÜL

A DANOSI RABLÓGYILKOS CIGÁNYOK TÖRTÉNETE

A Bács megyei Napló vasárnapi számában kezd meg Péterfy Tamás író emlékiratainak a közzését. Ez az érdekes emlékirat, amely fordulatossá cselekményével és izgalmas észleltevel vetekedik a legjobb bűnügyi regények fel, a dånosi rablógyilkos cigányok történetét dolgozza fel. Péterfy Tamás, aki mint az esküdszék eladóját veit részt a dånosi rablógyilkosság bűnperének a tárgyalásán, ebben a munkában valóságos regényt ad, amelynek azonban minden fejezete megtörtént eseményről számol be. Ezek a feljegyzések magyarázatot adnak annak a rejtélynek is, hogy miért nem itélték halálra a beállított rablógyilkosokat, akik négyeszeres rablógyilkosságot követtek el.

Az alábbi cikk bevezető része Péterfy Tamás emlékiratainak.

Husz évvel ezelőtt történt és még ma is mély tükör fedő a dånosi rablógyilkos cigányok történetét. 1907 július 21-ikén éjjel Dånos-pusztán, az országút melletti »Szarvas-csárdát« kirabolták. Szarvas István csárdást, a feleségét és tizenhét éves Teréz leányukat megölték. Tabányi Istvánnak a feleségének, aki a kora hajnali órákban tejet szállított a csárdához és így tetten érte a gyilkosokat, hátulról kést szurkáltak a nyakába. Tehát négy embert gyilkoltak meg, majd kirabolták a csárdát. Aztán, hogy a rettenetes bűntettek még a nyomát is eltüntessék, kora reggel a négy sarkán felgyújtották a »Szarvas-csárdát« zsufedelést és futva, rohanva, cigányosan elmenekültek, szétzaladtak...

A büntény azonban kiderült, mert a csárda nem égett le földig. Sandler Richárd a közeli bírtok gazdatiszje ugyanis gyorsan kivontatta a fecskendőt a csárdához. A holttestek nem égett hamuvá, ahogy a gyilkosok számították, mert a közeli tanyák népe fáradhatatlanul hordta a vizet a tűz oltásához. A ház teteje a lángok martaléka lett, míg a véres hullák ott maradtak a csárda romjai alatt, némán vádolni, véresen tanuskodni a szörnyű bűnről...

A csendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást. Egyik bűnjelet a másik után kerítette elő a csárdás gazda ezüst óráját, láncát, a fiatal Szarvas Teréz aranyfüggőjét és a rabolt pénzt, amelyről a vért lemosták, de azért a mosás után is meglátszott a vérfolt rajta...

Azután ott maradt a színhelyen az ujjlenyomat: a csárda asztalán az íveg poharokan...

A büntény kiderült, a tettesek kézrekerültek, de egyetlen rablógyilkos cigány sem került az akasztófa alá!

Miért? Miért? ...

Az országban mindenfelé ez a kérdés morajlott végig. Városokon, falvakban és a tanyákon csak erről beszélték az emberek százai. S a beszéd vége mindig egy volt: vajon miért? ... vajon miért nem volt cigányhasztás?!

Husz év előtt megdöbbenette az emberek százait a lanya itélkezés. Pestvármegye székházának zsúfolt nagytermében, ahol a tárgyalást tartották kezdődött az igazságot számonkérő moraj...

— Nem lesz akasztás! ... Négy ártatlan ember életét nem lakolnak meg a gyilkos kőboreigányok? ... Haltetlan! ...

Az egész országban zugott az elégedetlenség az ítélet ellen.

Először a polgári esküdszék gyanúsították...

— Gyávák voltak! Nem merték halálraítélni a rablógyilkos cigányokat, mert féltek a kőboreigányok véres bosszújától! ...

Ez a gyanúsítás igaztalanul érte a derék esküdszék, akik negyvenegy napig figyelték a dånosi rablógyilkosság nehéz tárgyalását, amelyre tizenhét vádlott, tizenhét védő, tizenegy esküdszék tag, a törvényszék és százhuszonkét tanu vonult fel, hogy íényt derítsen a borzalmas bűntényre.

A dånosi rablógyilkosság esküdszékének bírái voltak: Várkonyi Bálint molnármeister Dömsöd (a kömün alatt kivégezték), Erdélyi Mihály szerkesztő Erzsébetfalva, Luzsányi Károly szikvizgyáros Nagykáta, Illés Sándor Erzsébetfalva, Nagy Lajos segédjegyző Pécel, Éliás Adolf kereskedő Ujpest, dr. Bánóczy Miklós Kispest, Noszkay János dr. ügyvéd Budafok. Magyarai Kossa Sámuel földbírtokos Tápiszentmárton, Koronkay Jenő építész Erzsébetfalva, Bellezei Tamás magántisztviselő Ujpest, Zilzer Imre Vác, Péterfy Tamás szerkesztő (az esküdszék eladóját) Rákosszentmihály, Wattyay Gusztáv ügyvéd (az esküdszék elnöke) Pomáz.

1908 május huszonhatodikán délelőtt tíz órakor bezárkóztunk a vármegyeház nagytermébe és ott tartózkodtunk másnap délelőtt tíz óráig. Összesen háromszázharminchat kérdésre kívánt feleletet az esküdszék a törvényszék. Este kilenc óráig szavaztunk, írtunk, jegyeztünk. Az esküdszék polgári tagjait nem érthető a gyöngöcs, a félelem vádjá, mert május huszonhatodikán délelőtt tíz órakor Wattyay Gusztáv az esküdszék elnöke csendesen, nyugodtan olvasta fel a döntést, a polgári bírák kemény ítéletét.

Halálos csendben etette ki a szavakat:

»az elsősorban vádolt hat rablógyilkos cigányra a

törvényszék kérdésre nyolcánál több az igen! ...»

— »Hat akasztást kíván az esküdszék!« — szörnyülködtek a védő ügyvédek.

Alig érintette a cigányok fülét az ügyvédek elszólása, mert hiszen ők nem értették volna meg az első kérdésre a »nyolcánál több igen« jelentőségét. És lett bűgés, ordítás. Borzalmas vadállatias üvöltésbe tört ki a tizenhét cigány. Tombolt, sirt, jajgatott valamennyi.

Rónay Kamil a tárgyalást vezető törvényszéki elnök alig bírta lecsillapítani a jajgató, ordító cigányokat.

Az iratok átadása megtörtént. A törvényszéki elnök és a bírák átlapozták az esküdszék jegyzékönyvét és azt általában rendben találták.

A törvényszék visszavonult ítélethozatalra. Addig szünetelt a tárgyalás. A vádlottak is kivették a meleg teremből az elzárt, hűvös folyosóra.

Az ügyvédek odasiettek a védenceik mellé és vigasztalták, váltig biztatták őket, hogy a törvényszék már enyhíti az esküdszék súlyos döntését! ...

Az a híres Balog Tuta még visszafordult kimentében és fekete szemét villogtatva kiáltotta az esküdszék felé:

— Sijjedjen el az esküdszék! Sijjedjen el!!!

A törvényszék röviden végzett, másfélóra múlva ítélethirdetésre került a sor.

A dånosi rablógyilkos cigányok tizenheten oda állottak Pestvármegye székházának nagytermében a törvényszék elé. Rónay Kamil, a törvényszék elnöke kihirdette az ítéletet... Szavai után általános csodálkozás, elhűlés, szinte megdöbbenés morajlott át a nagyterem közönségén:

— Egyet sem itétek halálra a dånosi rablógyilkos cigányok közül! ...

— Nem lesz akasztás! ...

Az elképedés, a moraj kihatólt a zsúfolt tereméből a folyosókra, ahol az érdeklődő, kíváncsi emberek százai adták tovább ki az uccára:

— Nem lesz akasztás!

Budapest uccáin 1908 május 27-ikén a délutáni

órákban csoportokban állottak az emberek és az értelmetlenül enyhe ítéletet bírálták.

— Lehetetlen! Ilyen itélkezés még sohasem volt ebben az országban! ...

— »Az esküdszék megfélemlítették!«

— »Ugyan ki hitte volna? Megölték Szarvas Istvánt, a csárdást! ... Megölték a feleségét! ... Késsel vágták el a nyakát a csárdás tizenhétéves gyönyörű leányának, Teréznek! ... A feleségocsi reggel ölték meg, hátulról baltaival vágták a fejébe, aztán kétszer betelölték hátulról és két kést szurkáltak a nyakába s ott is hagyták a késeket beszúrva! ... Rettenetes, borzalmas!«

— »Ís mégsem lesz akasztás!«

— »Balog Tuta, a Parnó, a Dola, Trokár Marcsa, ezek a véremszók fenevadak élve maradnának?« ...

Estére már a legutolsó faluban is megdöbbenve hallották az emberek, hogy a pestvidéki törvényszék, mint esküdszék, nem itéte halálra a beestelen gyilkosokat... Előbb hangos szóval tárgyalták az emberek milliói, majd halkán, suttogva beszélték felőle: Találgatják az okát... hiába! Keresték a megfőcsét... hasztalan! ... És ime husz év után, végre valahára előáll egy esküdszék tag, ahinek kétszáz oldalas eredeti feljegyzések vannak a kezében, amiből a tárgyalás alatt és az enyhe ítélet után készített a dånosi rablógyilkos cigányokról. És végre most megtudja a husz év óta várakozó közönség azt, hogy Balog Tuta és társai miként kerültek el a kötélhalál? ...

Az akasztófa sötét árnyékát, szerető szível igaz szerelme háritotta el a dånosi rablógyilkos cigányok feje felől ...

Hat akasztást elhessegetett lágyan surranó szellős szárnyaival a szerelem tisztá angyala ... És ez az angyal »Véren-tűzön keresztül« kísérte őket győzelmesen az ítélethirdetésig ...

Ilyen nem bizonyos, hogy a cigányok mind cigányok voltak! ... A tárgyalás alatt a szemébe mondták az egyik vádolt cigánynak, hogy

— Ez nem Kuna!

Nem ismerték fel Kunában a vádolt Surányi Sztolka Jánost. És a törvényszéki tárgyalás ideje alatt ez a Kuna olyan különösen viselkedett, mintha valóban nem lett volna cigány, mintha igazán nem tartozna szoros vérbeli kapcsolattal a rablóbandához, dånosi cigányokhoz? ... akiknek történetében mégis olyan nagy szerepet játszott.

Megisméltődött Vörösmarty Margit tragédiája egy Prága melletti forgalmas kirándulóhelyen

A Vsnor melletti erdőseghben egy fekete selyemruhás női holttestet találtak — Egy Amerikából visszatért cseh leány az áldozat

Prágából jelentik: A prágai bűnügyi rendőrséget rendkívül nehéz feladat elé állította egy rejtélyes gyilkosság felderítése.

A büntény meglepően hasonlított a Vörösmarty Margit-féle gyilkossághoz.

Egyelőre a nyomozásnak igen kevés támpontja van.

Az áldozat kiletét éppoly kevéssé tudják, mint a gyilkoskét.

Csak arra van adat, hogy a leány egy nemrégiben Amerikából hazatért cseh nő, a gyilkossággal alaposan gyanúsítható fiatal emberek pedig valószínűleg prágai lakosok.

A büntényt kedden délután fedezték fel, amikor két Vsnor községhely asszony gombát szedni ment a közeli erdőseghbe. Vsnor község és környéke kedvelt központja a prágai kirándulóknak. Vasárnaponként az autók és motorkerékpárok egész karavánja indul Vsnor felé s a kirándulók reggeltől estig a környéki erdőseghben tanyáznak és élvezik a vidék festői szépségét. A kirándulók által sűrűn frekvált erdőseghben az asszonyok

az utmenti bokrok alján egy holttestet találtak.

Az oszlásnak indult hulla kibírhatalan büzt árasztott. A holttest szörnyű látványt nyújtott.

Fekete selyemruhában hevert ott egy nő, borzalmasan eltorzult arccal, nyakán csontig vágódó véres Illás sávval.

A nyomban értesített csendőrök az első pillantásra fellestették, hogy

gyilkosság történt, még pedig rendkívül alaposan, tervszerűen végrehajtva.

A harminc év körüli, középtermű nő fekete selyemruhát viselt, az egyik lábán sárga félcipő és testizóna hárissáya volt, a másik lábáról hiányzott a cipő. Mellette egy rózsaszínű kombiné hevert. A tüzetes helyszíni szemle, a holttest fekvése, a hullán talált nyomok s egyéb körülmények felvilágosították a csendőröknek arról, miképpen végezhetett áldozatukkal a gyilkosok.

A holttest lábál dróttal voltak összeköszölve. Pár lépésnyit távolsgnyira egy faágakból szeszekabált hordágy-é fektült.

Mindebből arra következtettek, hogy a gyilkosság nem a bokrok alatt történt, hanem a tettesek valószínűleg áldozatát vagy az erdő mélyén ottlították ki a dozatnak életét. Azután a faágakból hordágyat utítotték

össze, a holttestet ráfektették és dróttal az ágakhoz kötötték. Így cipelték el a szerencsétlen leányt a bokrok alá. A holttest mellett talált kötél arra a következtetésre vezette a nyomozó közegeket, hogy

a gyilkosok megfojtották a leányt.

Erre vall a nyakon talált és mélyen a husba vágódó sáv, valamint az is, hogy a kötélnek még kivethetőek voltak a véryomok.

A hatóságok feltevése szerint a holttest valószínűleg már négy-öt hete fektült az ut mentén. A rendőrség vélekedése szerint

a kirándulóhelyen kéjgyilkosság történt.

s a tettesek, akik legalább ketten lehettek, minden nyomot gondosan eltüntettek.

Magukhoz vették a leány iratát, pénztárcáját és minden olyan tárgyat, amelyből személyazonosság megállapítható lett volna.

A rendőrség annyit már megállapított, hogy az egyik jövisei számlóban két héttel ezelőtt egy fiatal cseh nő bérelt szobát, akeről a szállóbeliek csak annyit tudtak, hogy nemrég jött vissza Amerikából.

A leány röviddel megérkezése után összetalálkozott két fiatalemberrel, akik a jelek szerint ismerősei lehettek. Hármásban autókirándulásra indultak.

Éjjelkor a két fiatalember a nő nélkül érkezett vissza.

Főlköltötték a szálló portását, benzint vásároltak és megkérdezték a portástól: visszajött-e már a nő. A portás azt válaszolta, hogy a nő nem érkezett vissza. Erre a két férfi elköszönt, autóra ült és elrobogott. Az idegenek kimentek a közeli erdőseghbe és egy órán át kiáltozták a nő nevét. A kiáltozásra valószínűleg nem kaptak választ, mert beszüntették a keresgélést és eltávoztak. Attól kezdve ezt a két fiatalembert nem látták Vsnorban.

Egy másik tanu is jelentősnek látszó észrevételt közölt a rendőrséggel. Azt állította, hogy

azon az éjszakán, amikor a két ismeretlen fiatalember az eltűnt leányt kereso, az erdőből lövések dörrenését hallották.

Mostanáig csupán ezek a nyomok és vallomások szolgálhatnak alapul a kutatásban. A rendőrség legfontosabb feladatának tartja az ismeretlen női holttest személyazonosságának megállapítását.

Kóbor cigányok elrabolták egy bezdáni kereskedő pénzszekrétényét

A súlyos páncélszekrétényt nem tudták elszállítani és otthagyták az ut szélén

Apatinból jelentik: Pénteken hajnalban vakmerő kasszarablás történt Bezdán községben. Kóbor cigányok behatoltak Matheisz Milos bezdáni nagykereskedő üzletébe, ahonnan elvitték a Wertheim-szekrétényt, de nem tudták biztos helyre szállítani, mire anélkül, hogy felfeszítették volna, otthagyták az uton néhány száz lépésnyire Matheisz üzletétől.

Pénteken hajnali három órakereskedő munkára siető emberek egy cigányokból álló társaságot vettek észre az utcán. A cigányok egy nagyobb hordót vettek körül és úgy látszott, hogy várnak valamire. A munkások megszólították a cigányokat, akiket megkérdezték, hogy mit csinálnak ilyen korai időben az utcán.

— *Vizet hordunk* — válaszolták a cigányok és a hordóra mutattak, — *várjuk a kocsi, hogy a hordót elvihessük.*

A munkások semmi gyanusát sem vettek észre és ezért tovább mentek.

Reggel hat órakereskedő nyitotta ki üzletét Matheisz Milos kereskedő, Belőpe az üzletbe, megdöbbenve vette észre, hogy ott betörők jártak, akik elvitték a nagy páncélszekrétényt. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek, ahol megindították a nyomozást. A páncélszekrétényt hamarosan megtalálták néhány száz lépésnyire az üzlettől az utcán, ott ahol a munkások a cigányokkal találkoztak. A pénzszekrétény nem volt feltörve, de védő nyomai látszólag voltak. Megállapították, hogy a betörők a cigányok voltak, akik megkísérelték feltörni a szekrétényt, majd amikor ez nem sikerült, egyik társukat kocsiért küldték, a pénzszekrétényt pedig egy lopott hordóba rejtették el. A kocsi azonban úgy látszik késett, mert a cigányok az egyre népesedő utcán nem merték tovább várakozni, hanem a zsákmányt hátrahagyva, elmenekültek.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított a kóbor cigányok kézrekerítésére.

Kötényével fojtotta meg apósát

A palánkai gyilkosság a noviszadi törvényszék előtt

Noviszadról jelentik: Ezévi március 22-ikén Bácskapalánkán rejtelmes körülmények között meghalt Radakov Ilija hetvenkilencéves jómódú gazdálkodó. A hatalmas, tagbaszakadt embert este ágyában holtan találták és mert a községi orvos engedélyt adott az eltemetésre, Radakov Iliját másnap el is temették.

Néhány nappal a temetés után a községben szélten-hosszában suttogtak arról, hogy Radakov Ilija nem halt meg természetes halállal, hanem bünténynek esett áldozatul. A csendőrség megindította a nyomozást és rövidesen súlyos gyanúk merültek fel arra nézve, hogy Radakov Iliját menyé, Radakov Danica gyilkolta meg és az asszonyt a csendőrség le is tartóztatta. Radakov Danica eleinte tagadni próbált, de később beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy egy kötényt csavart az öregember nyakára és a kötény végénél fogva hurcolta a hatalmas embert az egyik szobából a másikba, míg csak meg nem halt. Radakov Danica még bevallotta, hogy Radakov Glisa, Radakov Jela és Milanov Katica, az elhunyt közeli rokonai segítettek neki. Elmondotta az asszony, hogy a gyilkosságot azért követték el, mert már terhükre volt az öreg ember és vagyona hírtokába akartak jutni.

A noviszadi törvényszék vizsgálóbírája elrendelte a holttest felboncolását és *vétségtelenül megállapított nyert, hogy Radakov Iliját erőszakkal fojtották meg, mire Radakov Glisát, Radakov Jelát és Milanov Katicát is tartóztatták és ezek szintén beismerő vallomást tettek.*

A noviszadi ügyészség Radakov Danica, Radakov Glisa és Radakov Jela ellen, *előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság*, Milanov Katica ellen pedig *gyilkosságra való felbujtás* miatt emelt vádat.

A noviszadi törvényszék dr. Pelajdzsics Vladimir, törvényszéki elnök büntető tanácsa, szombat délelőtt kilenc órára üzte ki a főtárgyalást, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

HIREK

■ ■ ■

— **Ófelsége** elvállalta a szkopljel gazdasági kiállítás fővédnökségét. Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király legkegyesebben elvállalni méltóztatott a szkopljel gazdasági kiállítás fővédnökségét. A kiállítás, amely Délserbia mezőgazdaságának reprezentatív bemutatója lesz, ez év szeptember havában fogják megtartani. A kereskedelemügyi miniszter a nagyszabású kiállítás rendezésének költségeinek nagyobb összegű segéllyel járul hozzá.

— **Augusztus 11-ikén lesz Pavle királyfi keresztelése.** Blédből jelentik: A blédi királyi udvartartás már megkezdte az előkészületeket az újszülött Pavle királyfi herceg keresztelési ünnepségeire. Az ünnepélyes keresztelést az eddigi tervek szerint augusztus 11-ikén fog lefolytani.

— **Konferencia a miniszterelnöknél.** Beogradból jelentik: Zsivkovics Pétár miniszterelnöknél pénteken délelőtt konferencia volt, amelyen a kormány tagjai teljes számban résztvettek.

— **Szeptember 18-ikán iktatják be méltóságába az új sztarapazovai szlovák püspököt.** Szarapazováról jelentik: Dr. Veres szlovák püspököt, akinek székhelye Sztarapazova lesz, szeptember 18-ikán nagyszabású ünnepségek keretében iktatják be méltóságába. Az ünnepségekre már nagyban folynak az előkészületek Sztarapazován.

— **A noviszadi repülőezred szlávja.** Noviszadról jelentik: Mint minden évben, úgy az idén is nagy közönség jelenlétében fénves ünnepségek mellett folyt le a noviszadi első repülőezred védőszent-ünnepé. Már kora reggel nagy tömegekben kereste fel a közönség a repülőteret, ahol Radovics Dusan őrnagy, a repülőezred parancsnoka töltötte be a házigazda tisztét. A repülőterén Djokics Gyuro tábornok, hadseregparancsnok, az egész tábornoki kar, a helyőrség egész tisztikara, dr. Borota Brantszláv polgármester és a város előkelőségei is megjelentek. Délután a legénység számára népiünnepély volt.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Zivataros esők és nyugati szelekkel hűvösebb idő várható.

— **A Franciaországban elesett jugoszláv hősök hamvainak hazahozatala.** Beogradból jelentik: Az igazságügyminiszterium hivatalos értesítést kapott arról, hogy a Franciaországban elesett jugoszláv hősök hamvait, amelyek, mint ismeretes, Marselleből a »Dalmácia« gőzessel érkeztek Szplítébe, már vonatra tették. A hamvakat vasuton hozzák részben Beogradba, részben Velzebe, Knyazevácra és Podgoricára, ahol a koporsókat nagy ünnepségek keretében fogják elhantolni.

TÖZSDE

■ ■ ■

Zürich, aug. 2. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 29.2675, London 25.21 hétényolcad, Newyork 519.75, Brüsszel 72.275, Milánó 27.1725, Madrid 75.99, Amsterdam 208.30, Berlin 123.85, Bécs 73, Szófia 3.76, Prága 15.885, Varsó 50.30, Budapest 90.735, Bukarest 3.0825.

Budapesti gabonaárak, aug. 2. Határidőüzlet: Buza októberre 25.30—25.40, zárlat 25.59—25.60, márciusra 27.50—27.85, zárlat 27.80—27.81, rozs októberre 21.50—20.78, zárlat 20.77—20.78, márciusra 22.50—22.85, zárlat 22.84—22.85, tengeri májusra 20.65—20.68, zárlat 20.70—20.79. Készárupiac: buza 24—27.35, rozs 18.80—19.10, takarmányárpa 19.50—20, repace 45—46, tengeri 23.25—23.75, zab 18.25—19.25, korpá 13.25—13.50.

Cicagói terménytőzsde, aug. 2. Középfolyamok (zárófelben az előző napi zárlat): Buza szeptember (147.50) 144 önyolcad, december (155.375) 153 egynyolcad, március (160.75) 158 háromnyolcad. Tengeri szeptember (106.50) 103 önyolcad, december (103.50) 100 és fél, március 103 és fél. Zab szeptember (26.625), december (57). Rosz szeptember (115.75) 113 és fél, december (122.25).

Winnepgi terménytőzsde, aug. 2. Középfolyamok: Buza októberre (170.625) 168 hétényolcad, decemberre (166.625) 164 és fél, márciusra 169.

Liverpooli terménytőzsde, aug. 2. (Zárlat.) Buza októberre (10 sh. 7 egynyolcad d.) 10 sh. 5 háromnyolcad d., decemberre (10 sh. 10 háromnegyed d.) 10 sh. 9 egynegyed d., márciusra 11 sh. fél d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek má állása a következő: Duna: Bezdán 167 (+17), Apatin 234 (+15), Bogojevó 234 (+8), Vukovár 170 (—0), Palánka 162 (+5), Neviszad 150 (+4), Zemun 106 (—0), Pansevó 74 (—6), Szmederevó 186 (—4), Dráva: Maribor 85 (—5), Osziyek 96 (—8). Száva: Zagreb 128 (—4), Mitrovica 112 (—2), Sabac 6 (—3), Beograd 34 (—4).

— **A becskerekli főkapitány szabadságon.** Becskerekéről jelentik: Dr. Dimitrijevic Tihomir becskerekli rendőrfőkapitány egyhónapi szabadságra utazott. Távollétében Putnik Emil főkapitányhelyettes helyettesíti.

— **Pénteken délután az ország több városában kulminált a hőség.** Beogradból jelentik: A petrovaradini meteorológiai intézet jelentése szerint pénteken délután az ország több városában tetőpontját érte el a hőség. Noviszadon 34, Kragujevácon 37, Osziyeken 35, Beogradban és Szkopljében pedig 34 és fél fokot mértek árnyékban. Szarajevóban és Koszovszka Mitrovicán 33 fok Celsius volt a levegő hőmérséklete. Szubotícán 35 fok meleg volt árnyékban.

— **Hétlőn érkezik Beogradba a határmenti forgalomról tárgyaló magyar delegáció.** Beogradból jelentik: Hétlőn reggelre várják a fővárosba azt a delegációt, amelyet a magyar kormány küldött ki abból a célból, hogy a jugoszláv delegációval a jugoszláv-magyar határmenti forgalom szabályozásáról tanácskozzon.

— **Augusztus nyolca-ikán kezdődik Orlyban a nemzetközi repülőverseny.** Párisból jelentik: Orly repülőterén lézas igazommal folyik az augusztus hetedikén kezdődő nemzetközi repülőverseny előkészítése. A versenyre eddig összesen 82 repülő jelentkezett és a legnagyobb számban Németországban van képviselve, 34 repülőgéppel. A start augusztus 7-ikén reggel lesz és a versenyzőknek 6280 kilométeres utat kell megtenni, amelynek legfontosabb állomásai Genf, Zagreb, Beograd, Bukarest, Budapest, Bécs, Breszlau, Berlin, Amsterdam és Brüsszel. A versenyen kiosztásra kerülő díjak összege háromszázezer frank.

— **Augusztus 5-ikén startol a »Sovjetország«** Moszkvából jelentik: A »Sovjetország« nevű repülőgéppel augusztus 5-ikén startol amerikai útjára. A tervezett út 18.700 kilométer, ebből 7950 kilométer a tenger felett vezet át. A repülőgép a nyugati partokat igyekszik elérni.

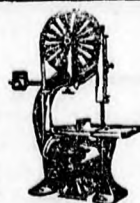
— **Köel általáll halálra ítélték Szarajevóban egy volt osztrák-magyar csendőrt.** Szarajevóból jelentik: A szarajevói törvényszék pénteken kétlálaltali halálra ítélté Pirc Iván volt osztrák-magyar csendőrt, a debrisái csendőrörst volt parancsnokát. Pirc ellen évek óta folyt a vizsgálat, mert 1915-ben agyonlővette Gyilics Márkó debrisái lakost. Gyilicsnek ugyanis elvezett egy lova, amelyet a csendőrök találtak meg, de nem adták neki vissza. Gyilics erőlyesen követelte lovát, mire a csendőrparancsnok elfogatta és azt fogta rá, hogy montenegrói kém és négy rendőri besúgóval agyonlőgyette. A kivégzést maga Pirc is végignézte. A gyilkos volt csendőr ellen már 1918-ban feljelentést tettek a nemzeti tanácsnál és a vizsgálat azóta folyt, míg most a szarajevói törvényszék halálra ítélté Pircet.

— **Csörgökigyó a templomban.** Newyorkból jelentik: Marshaville városában egy pap lélekjelenléte végtetessé válható pániket hárított el. A város meto-dista templomban éppen javában folyt az istentisztelet, amelyen a hívők tömegesen vettek részt. Webb lelkész az oltár előtt állott, amikor pillantása véletlenül egy oldalt álló karosgyertyatartóra esett, amelyen gyanus mozgólódást vett észre. Nagy megdöbbenésére egy hatalmas csörgökigyót látott a gyertyatartón, amint végigkigyózott a kandeláber oszlopán. A pap érezte, hogy a gyülekezetben óriási pánik törne ki, ha a veszedelemre nyomban föl hívná a hívők figyelmét s hogy ezt elkerülje, nyugodtan, hidegvérrel folytatta imádságát, mindenesetre azonban rövidebbre fogta könyörgését, mint különben szokta volt. Miután a templom már majdnem egészen kiürült, előhívott néhány embert, akik doronggal szedték a kigyót és megölték.

— **Gerber-féle Special világos sör elismerten a legjobb és legizletesebb.**

— **Uccai harc folyt le Indiában az angol rendőrök és hindu tüntetők között.** Londonból jelentik: Bangalore indiai városában véres zavargások törtek ki és valóságos uccai harcok folytak le a tüntető hinduk és a rendőrök között. A hindu lakosság felvonulást rendezett, amelybe a rendőrség közbejött és le akarta tartóztatni a tüntetés vezetőjét. A tömeg ellenszögült s fenyegetően lépett fel a rendőrökkel szemben. A rendőrök először gumibotokkal akarták rendet teremteni, de mikor a tüntetők megtámadták és kövekkel kezdtek dobálni őket, a rendőrség parancsnoka sortűzet vezényelt. Az első sortűzet a levegőbe irányították, a hinduk azonban nem ijedtek meg és továbbra is szorongatni kezdték a rendőrséget. Erre újabb sortűz dördült el és a golyók ezúttal a tömegbe kerültek. Pillanatok alatt jajveszékeltés és sebesültek tömegével töltötte meg a teret. A hinduk egy része fejvesztetten menekült, hátrahagyva a sebesülteket az ucca kövezetén. A sortűz ötven hindut sebesített meg súlyosabban. Valamennyiüket kórházba kellett szállítani.

— **Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullét legnagyobb elismerés hangján irnak a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitünő eredménye szorulás fokozza, a természetes »Ferenc József« keserűvíz fájdalommentes szűkület, kielégítő emésztést és kelő étvágyat hoz létre. Hires nőorvosok a változék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

2 évi hitelre is!

Asztalosok, butorgyarak, fűrészelépek és faárgyárokok figyelmébe!

BÜTTERLING leipzigi fémgyártó cég, Európa egyik legnagyobb cégnek vezérképviseletét Jugoszlávia területére átvettém. Raktárából azonnal szállíthatok olcsó gyári dron legmodernebb, legújabb kivitelű, legteljesebb golyócsapágya, szú gépeket és szereléseket. — Minden gép aszinklál megújításra, beépített villanymotorral szállítható

JELLINEK JÓZSEF
SUBOTICA, VILSONOVA ULICA 51.

— **A Mária-schneeel bucsu.** Novisadról jelentik: Hétfőn lesz a híres Mária-schneeel főbucsu-nap, amelyre az idén is a hívők nagy tömege zarándokol el. Nemcsak a Szerémségből és a Bácskából, de messze vidékről is tömegesen jönnek zarándokok a ludwigstall kis kápolnához, amely még a török időben épült. A törökök 1760-ban 150.000 főnyi sereggel újabb támadást intéztek Petrovaradint ellen. Ekkor Savoyai Jenő herceg 60.000 emberrel szállt szembe a török áradattal. Ali pasa, a török nagyvezér elővédje, Karlovcinál ütközött össze Jenő herceg csapataival és a török pasa 50–60 piaszterrel jutalmazta a levágott keresztény fejeket, amelyeket a nagyvezér sátra előtt póznákra tűztek ki. Ugyanaz év augusztus 2-ikán a törökök elfoglalták Jenő főherceg egyik tábornokát, gróf Breunert. A herceg éppen Mária Schnee-napján 187 lovasosztaggal és 62 gyalogos dandárral támadt a törökökre. Hatalmas csata fejlődött ki, végül is Jenő herceg seregei megfutamtották Ali pasa csapatait és gazdag zsákmánnyal tértek vissza. A fogságba került gróf Breunert a visszavonuló török csapatok nem vihették magukkal, hanem egy tölgyfára amely ma a Mária-schneeel kápolna előtt áll, felakasztották. Ezt a tölgyfát most Breuner-tölgynek nevezik. A csata színhelyén a nagy vezér sátra előtt egy fából készült meszt volt, amelyet később kápolnává alakítottak át. Ezt a kápolnát gróf Breuner családja állíttatta az áldozatul esett tábornok emlékére és azt Mária Schnee kápolnának nevezték el, mert a csata Mária Schnee-napján történt.

— **Különböző ajándéktárgyakkal halmozzák el a Miss Palics-választás győztesét.** A szubotici Városi Moziban egyre fokozódó érdeklődés mellett folyik a Miss Palics-választás. Eddig összesen 610 szavazatot adtak le. Az első helyen Szuvajdzsics Verica áll 204 szavazattal, a második Grosz Joli 131, a harmadik Kelemen Margit 94, a negyedik Scherer Magda 85 és az ötödik Knézi Ilonka 81 szavazattal. A szavazás egész vasárnapig folyik és akkor hirdetik ki a végleges eredményt. A megválasztandó Miss Palics részére a szubotici kereskedők egyre újabb ajándékokat ajánlanak fel. Beck Jenő egy fürdődresszt ad Miss Palicsnak, akiről Reményi fényképész művészi felvételt készít. A szépségverseny öt részvevőjét egy szubotici autócég vasárnap délelőtt autókirándulásra és délután a lövészre viszi, a Városi Kávéház podig vendéglátja táncestélyén a szépségeket. A legérdekesebb az a csomag, amit névtelenül küldött valaki a Városi Mező igazgatóságának Miss Palics részére, azzal a kikötéssel, hogy a szépségkirálynő csak a választás után személyesen bonthatja fel. Hátha dollárok vannak benne?

— **Novivrbáson német diákegyesület alakult.** Novivrbáson »Pfalz« néven német főiskolai egyesület alakult, amelynek elnökévé Weisz Andrást, alelnökévé Lindenschmidt Mihályt, jegyzővé Burman Krisztiánt választották meg.

— **A SzAND népiünnepélye.** Szombatn este rendezik a SzAND a palicsi-uti pályán nagyszabású népiünnepséget, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Este 9 órától kezdve a szórakozások klapadhatatlan sorozatában lesz része a közönségnek. A népiünnepély a kerékpárosok fátyol felvonulásával kezdődik. A főnyitány megvilágított pályán a Práter összes nevezetességei felépültek. Lesz szerencserék, körhinták, kacavadászok, talicskastaféta, Jacikonyha, pezsgősátor, büffék és cukrászdák, ezenkívül sok ötletes meglepetést készített elő a rendezőség. A táncolni vágyók két parketten hódolhatnak szenvedélyüknek, amelyhez három zenekar és a Konrat-cég megafonos kembinált gramofon-rádiója szolgáltatják a zenét. A legújabb táncsláger lemezeket az S. Ad. Enig cég adja. A táncmenőknél még külön jutalmakat is kapnak a táncolók. A népiünnepély hőlyközönségéből megválasztják a Miss Szandot, aki értékes tiszteletdíjat kap. Éjjelkor futballmérkőzés lesz a SzAND vezetősége és a drukkerek között. A népiünnepélyre meghívottakat nem adtak ki. Jegyek Mayerhoff optikusnál kaphatók, asztalokat podig a Braća Kumetz cégnél jegyeznek elő. Szombatn egész éjjel autóbussz és villányos közlekedik a városi színháztól a SzAND-pályára.

— **Hasbaszurta társnőjét egy novisadról asszony.** Novisadról jelentik: Csütörtökön délután a novisadról repülőter tisztifelhőnek konyhájában Heretek Julia és Salamon Teréz alkalmazottak, akik már régen haragos viszonyban voltak, újból összekülönböztek és ennek folyamán Heretek Julia éles kenyhakesél rátámadt Salamon Terézre, akit hasbaszurta. Salamon Terézt beszállították a novisadról kórházba, ahol ápolás alá vették. Heretek Jullát a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

— **Elhajtották a marhát.** László István szubotici határban levő tanyáján szerdán éjjel vakmerő lopás történt. A gazda családjával lakodalomban volt s csak bérései voltak a tanyán, amikor ott megjelent hajnalában három ismeretlen egyén és az udvaron levő szabadaközből tizenkét darab marhát elhajtottak. Mintegy két kilométerre jutottak már a tolvajok a lopás színhelyétől, amikor világozni kezdett s az egyik tanyai gazda szántani indult s meglátta az ismerős marhákat. A félhomályban odaszólt: »Héva ilyen korán a jószágokkal Pista bácsi?« Mire a tolvajok megijedtek s a lopott jószágokat otthagyták, a kucorásokba ellillantak.

A Bácsmegeyi Napló vasárnapja

A Bácsmegeyi Napló vasárnapi száma érdekesség és nivó tekintetében is kánikulamentes lesz. Az 51. oldalas vasárnapi szám tartalmából kiemeljük a következőket:

Lucia: Hindu rege cimen Ir csevegést, Szegedi Emil: A szép öregur elmű kis finom rajzzal szerepel, Öreg riportert folytatja a Rádáy-korszak adatainak feldolgozását s ezuttal Rózsa Sándor fiával való beszélgetést mondja el, Somfai János befejezi A lakaj című novelláját, verseket írtak Ambrus Balázs, Tamás István, Blazsek Ferenc, Szántó Imre, Govorkovich János A kövek regéi cím alatt római utirajzot ad, Szász Mártonnak Jó emberek, Farkas Frigyesnek Szabadság, Gergely Boriskának Szerelmes levelek, Arányi Jenőnek Csordapásztorok, Kristály Istvánnak Civilizáció címen novellája jelenik meg. Riportokat közlünk Tamás Istvántól, Benedek Károlytól, Kemény Istvántól. A szokásos állandó rovatok: Könyv és folyóiratismertetések, Terefere, Történelem apró történetekben, Keresztorsos rejtvény, színházi apróságok, a Habos Tercia című kedvelt gyermeklap teszi teljessé és igazán ünnepevé a vasárnapi lapot.

— **Exhumálják egy csurugi gazdálkodó holttestét.** Novisadról jelentik: Csuruga a múlt évben hirtelen meghalt Sztefanovics Cveta huszonkétéves gazdálkodó. A községi orvos megadta a temetési engedélyt és a holttest eltemették. A napokban Papricsics Milán novisadról törvényszéki vizsgálóbíró névtelen levelet kapott, amelyben arról értesítették, hogy Sztefanovics Cveta nem természetes halállal halt meg, hanem mérgezés áldozata lett. A novisadról ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte Sztefanovics Cveta holttestének exhumálását. Papricsics Milán vizsgálóbíró, Pavlovics Branislav államügyész és dr. Cseremov György törvényszéki orvos Csuruga utaztak, ahol exhumálni fogják a holttestet.

— **Halálozás.** Kikindáról jelentik: Gedev Antal városi fogyasztási tisztviselő július 31-ikén hosszas szenvedés után meghalt. Temetése impozáns részvét mellett ment végbe csütörtökön.

VÁROSI MOZI

SAMUKA
a dzsungelben

MISS PALICS
választás

csütörtöktől a Városi Moziában

— **Négy öngyilkosság Szlavóniában.** Osziokról jelentik: Az elmúlt napokban négy öngyilkosság történt Szlavóniában. Az áldozatok mind jómódú emberek. Az első öngyilkos Raskovics Simon budanovci lakos. A harminc éves ember amiatt vált meg az élettel, mert egy tizezer dináros pert elvesztett. Elkéseredésében felakasztotta magát. — A második öngyilkos Erkiics Njegovan nyolevan éves gazdálkodó, nagy vagyonnal rendelkezett, megunta az életét és különös módját választotta az öngyilkosságának. Két liter pálinkát ivott meg, amitől szeszmérgezést kapott és mire orvos érkezett, meghalt. — A harmadik öngyilkos Magyar Mátvás hatvanöt éves földműves gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettel. Lakásán felakasztotta magát. — A negyedik öngyilkos Srbiics István huszonhárom éves otoki kereskedő. Csütörtökön reggel halva találták a szobájában. Csüvölt a revolver, amivel fejbe lötte magát. Bucselevében közli, hogy reménytelen szerelm miatt vált meg az élettel.

— **Ochridi dalárda hangversenye Novisadon.** Az ochridi Biljana dalárda csütörtök este a novisadról lövöld kerti helyiségében hangversenyt rendezett. A Biljana dalárda dalszerző dalokat adott elő nagy hatással. A dalárda tagjai pénteken reggel elutaztak Novisadról és folytatják vajdasági körutjukat.

— **Alkoholmérgezésben meghalt egy novisadról bérkocsis.** Novisadról jelentik: Kornyák Mihály novisadról bérkocsis pénteken délelőtt a Baranszka-uccában hajtott. Hirtelen leesett a bakkról és mozdulatlanul terült el a földön. A rendőrség részéről bizottság szállt ki, amely megállapította, hogy Kornyák alkoholemérgezés következtében meghalt. Holttestét a kórház hullakamrájába szállították.

— **Rövidesen elkészül az új csütörtövény.** Beogradból jelentik: Dr. Szrszkiics Milán igazságügyminiszter legutóbb elrendelte, hogy az egyes ügyosztályokon belül sürgessék meg a csőd-eljárásról s a csődönkívüli kényszereregyezésről készülő új törvény kidolgozását. A törvény előreláthatóan néhány hét alatt tétő alá kerül.

— **Pancsevó városi közgyűlése.** Pancsevórol jelentik: Pancsevó városi közgyűlést tartott Iszajlovics Vászó polgármester elnöke alatt. A közgyűlésen igen kevés képviselő jelent meg. A polgármester jelentését a városi tanács felvéves működéséről minden vita nélkül vették tudomásul. A folyó évi költségvetés tárgyalásánál Darvas Fülöp kereskedelmi akadémián tanár tartott igen tartalmas beszédet, amelyben kritizálta a költségvetést és hangsúlyozta, hogy a költségvetést oly módon kellene összeállítani, hogy az egyuttal munkaprogramot is adjon. Hosszasan fejtegette egy beruházási kölcsön felvételének és városi takarékpénztár felállításának szükségét. Kiemelte, hogy a csatornázás és vízvezeték elkészítése a legsürgősebb feladat és kívánja, hogy a városi autóbusszjárat segítségével mozdítsa elő a külvárosok fejlődését. Ezután a közgyűlés a szeptember hóban Pancsevón tartandó állatkiállítás céljaira tizezer dinárt szavazott meg. Hosszas vita fejlődött ki a tanácsnak a főbb városi utak és uccák aszfaltozására és újabb kövezésére vonatkozó javaslatánál. A tanács ezt a több milliónyi költséget igénylő munkát oly módon akarja megoldani, hogy egy hazai aszfaltozó céggel olyan megállapodást kössenek, amely szerint a város az első évben fizetne egymilliót, a többit pedig öt-hat év alatt törlesztené le. Pavlovics Djoka nyugalmazott főispán ellenzte a javaslatot és új, részletesebb javaslat kidolgozását kívánja. Erre több mint két órányi vita keletkezett, melynek végén Müller Mihály műszaki tanácsos felvilágosításai után elfogadták a tanács javaslatát. A közgyűlés este 9 órakor fejeződött be.

Dr. Müller Mátvás Novivrbász hazatért és rendelését újból megkezdte.

— **Feltérés Novisadon.** Novisadról jelentik: Wolf Samu novisadról fakészkeskedő Duna ucca 24. szám alatti emeleti lakásába csütörtök délelőtt ismeretlen tettes átkulccsal behatolt és feltörte a szekrényeket. Wolf Samu és családja külföldi fürdőhelyen tartózkodik és a lakásban csak a családéany lakik, aki a betörés idején bevásárolni volt. Amikor visszavért a szekrényeket feltörve találta és erről azonnal jelentést tett a rendőrségnek. Hogy a szekrényből mit tűnt el, a lakástulajdonos hazaérkezéséig nem lehet megállapítani.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Boschan Samu szubotici ügyvéd elköltözött Bácska Topolára és átvette dr. Marhelm Manó irodáját, amelynek az ügyvédi kamara által gondnokává rendeltetett ki.

— **Eléggett négyszáz kereszt gabona.** Osziokról jelentik: Az elmúlt napokban a szlavóniai Hrtkovci községben hatalmas tűz pusztított. Még eddig ismeretlen okból kigyulladt Vurma Antal jómódú gazdálkodó birtokán egy félszer, ahol 400 kereszt buza volt beraktározva. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy a félszer megmentésére gondolni sem lehetett. A kár meghaladja a 150.000 dinárt.

»Ignis« fatelepét Palicsi uton okvetlen tekintse meg, mielőtt téli szükségletét beszerzi. Tel. 503.

— **Kozmetikai intézetemben a legmodernebb szépségápolást garancia mellett végzem.** Szeplők végleges kikézelése elektrolizissal (többé nem újulnak meg). Hajszálakat, szemölcsöket nyomtalanul távolítok el. Saját készítésű szeplő, májfolt, mitesser, pattanás elleni és arcfehéritő szerek otthoni kezelésre, puderek, szappan, krém, arcvíz stb. kaphatók. Vidéki megrendelésre utánvétellel küldök. Tanítványok kiképzése. Roth Olga Szubotica, Kralja Alekszandra ul. 4.

Dr. Gábor Artuur fogorvos rendelőjét Paje Dobanovackog ul. 15. szám alá (volt Szobonya ház) helyezte át.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegok,** valamint azok, akik hagsavas sók túlszorodásában és köszvényben szenvednek, a természetes »Ferenc József« keserűviz használatát mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfiai hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a »Ferenc József« víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sérvbajoknál és prostatabetegségeknél is ajánlják. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 3

— **A felrobbant benzín összegegetett két asszonyt.** Novisadról jelentik: Sulyos kimeneteli szerencsétlenség történt pénteken délelőtt Novisadon, a Buzatér 6. szám alatti házban. Özvegy Ottenbacher Jánosné és leánya benzinnel tisztították a lakásberendezést, olyképp, hogy a butorokat benzinnel bekenték és ezután meggyújtották. Munkaközben az egyik benzines üveg felrobbant és a két asszony sulyos égési sebeket szenvedett. Azonnal értesítették a tűzoltókat és a rendőrséget. A tűzoltók hamarosan eloltották a tüzet, míg a robbanás két áldozatát beszállították a kórházba. Állapotuk sulyos.

GAZDÁK! Alkalmazzák az elismerten legkiválóbb »GERMISAN« vetőmagpácot, amely úgy a mártási és nedvesítő, valamint a gyors és ocsó G. K. B.-eljárással is használható. — Kapható Mišković & Co. droguanagykereskedésben, Beograd, Sarajevska ulica 70. 896

RÁDIÓ

Révai Gabriella hangversenye
a beogradi rádióban

Révai Gabriella, a fiatal nagytehetség szuboticai zeneakadémiai növendék legutóbb egy palicsi hangversenyen mutatkozott be nagy sikerrel a szubotica-i közönségnek. A fiatal szubotica-i urilány első hangversenyén komoly tehetségről és nagy muzikáltságról tett tanúságot és tehetségének legszebb elismerése, hogy a beogradi rádió máris beillesztette Révai Gabriellát legközelebbi műsorába. Ezzel rövid idő alatt már a harmadik fizikal szubotica-i zenei tehetséget éri az a megtisztelőetés, hogy a beogradi rádióban szerepel és Kroupaholz Károly, valamint Manojlo-

ves Ivánka után bizonyosan Révai Gabriellának is nagy sikere lesz.

Révai Gabriella augusztus 9-ikén este tíz órai kezdettel ad zongorahangversenyt a beogradi rádióban a következő programmal: 1. Bach—Tausig: Toccata és Fuga D-moll, 2. Beethoven: As-dúr szonata Op. 26, 3. Sauer Emil: Boite a musique, 4. Sergej Prokofjoff: Marche a L'amour de trois oranges című operából. A jól összeválogatott műsor bizonyára megérdemelt sikert fog hozni a tehetséges fiatal zongoraművésznek.

Három operaelőadás a rádió szombati programján
Bécsből a Fra diavolo, Turinből a Bohémek és Rómából a Kegyencnök
előadását közvetítik

A rádió szombati műsora igazi hétfévi műsor kevés változatossággal. Beogradból a rádiózenekar hangversenyét kapjuk, a hangverseny programja a következő: 1. Kucsera: Lieb und Lust, induló. 2. Fétras: Mondnacht auf der Alster. 3. Lortzing: A fegyverkovács, nyitány. 4. Siede Liebesbotschaft, balettzene. 5. Komzák: Pikáns lapok, egyveleg. 6. Gauwin: Szeretőd. 7. Urban: Hangok a birsalmakertből. Szerb fantázia. 8. Eisenberg: Ein Waldkonzert. 9. Novacek: Castaldo, induló (20.35).

Zagreb szintén hangversenyt ad, amelyet Ljubljana is közvetít (20.09). A külföldi állomások közül figyelemre méltó a varsói közvetítés, a filharmonikus tár-

saság ad mostre hangversenyt (20.30). Bécs esti műsorán kamarazene szerepel, előadásra kerül Smetana Streichkvartettje és Mozart Solokvartettje (18.30). Toulouse szimfonikus hangversenyt közvetít (21.30). Prágában régi mesterek szerzeményeiből zongorahangversenyt rendeznek (18.05). Londonban a katonazenekar ad nagy hangversenyt (21.30), míg Budapest balett-estét rendez (19.35).

Operaelőadást kapunk Bécsből, ahol Aubert »Fra Diavolo« című dalműve kerül előadásra (20.15). Turin Puccini »Bohémek« című operáját tüzte műsorra (21.00). Rómában pedig Donizetti »Kegyencnök« című operáját játsszák (21.00).

SPORT

Erős akcióra készül az ellenzék az
alszövetség vasárnapi közgyűlésénKilenc egyesület memorandumja az alszövetség
vezetősége ellen

A szubotica-i alszövetség vasárnap, augusztus 4-én délelőtt 9 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés iránt ezuttal még a szokottnál is nagyobb érdeklődés nyilvánul meg és a tisztújítást előreláthatólag viharos viták fogják megelőzni.

Az utóbbi években az alszövetség közgyűlésein alig volt nyoma ellenzéknek és a vezetőség listáját néhány ellenzéki felszólalás után mindenkor hatalmas többséggel választották meg. A vasárnapi közgyűlés a kilátások szerint már nem lesz ilyen sima lefolyású. Az alszövetség mai vezetőségével elégedetlen egyesületek körében mozgalom indult meg, hogy a közgyűlésen szervezeten lépjenek fel és ilyen módon megszerezzék a többséget. Erről az akcióról tanuskodik az alábbi levél, amelyet az akció kezdeményezői megküldtek az egyesületeknek:

— Alulírott egyesületek értesítik a testvéregyesületet, hogy a közgyűlésre egy memorandumot készítettek, amelyben az alszövetség mai vezetősége iránti bizalmatlanságunknak adtak kifejezést. A memorandum részletesen felsorolja azokat az indokokat, amelyek különösen indokul szolgálnak erre a bizalmatlanságra és az alulírott klubok szónokai a közgyűlésen ki fogják fejteni, hogy a mai rezsim elviselhetetlen és a legnagyobb mértékben káros az egyesületekre és az általános sportra. — Felkérjük tehát a testvéregyesületet,

hogy a közgyűlésre feltétlenül küldje el megbízottját, hogy alkalma legyen saját meggyőződése alapján dönteni kedvelt sportunk jövőjéről és ne adják a meghatalmazást annak az urnak, aki iparszerűen foglalkozik a voksok gyűjtésével. — Alulírott klubok programjának legfontosabb pontja, hogy az alszövetségben minden klub egy-egy taggal legyen képviselve, miután eddig megtörtént, hogy egyes kluboknak 6–8 képviselője volt, míg más kluboknak egyszem. A vezetőség igazságtalossága már azt jelenti, hogy a jövőben minden határozat igazságos lesz és minden egyesület — még ha ellenzéki is — nyugodt lélekkel bízhatja sorsát az alszövetségre, ezenkívül óhajtnák azt is, hogy az érdekelteket egyesületek képviselői a saját ügyük tárgyalásánál ne szavazhassanak. — Reméljük hogy valamilyen egyesület belátja, hogy a sport-Napoleonok napja leáldozott és csak az összetartás és egyenlőség vezethet a sport újjáéledéséhez.

A körlevelet kilenc egyesület: a szubotica-i Posts SK, Bácska, Banjevac SK, Zsak, Sport és Villanytelep, szombori Sport és Szoko és a Szentai AK írta alá.

Sportkörökben rendkívül nagy érdeklődéssel várják az akció eredményét, ami természetesen csak a közgyűlésen fog eldőlni, még pedig aszerint, hogy a két csoport közül melyik fogja megszerezni a szavazatok többségét.

Negyven ló indul a szubotica-i lovaregylet
vasárnapi versenyén

Vasárnap este bankett lesz tombolával Palicson

A szubotica-i Kralj Alekszandar lovaregylet — mint megírtuk — vasárnap, augusztus 4-ikén rendezi idei második löversenyét Szuboticán, a palicsi-uti új, modern versenypályán. A löverseny iránt fokozott érdeklődés nyilvánul meg és ezuttal rekordközönségre van kilátás annál is inkább, mert ezen a napon semmi-lyen más sportprogram nincs Szuboticán.

A hat futamból álló versenyre összesen negyven

lovat neveztek be és közel harmincezer dindr díj kerül kiosztásra a győztesek között. A lovaregylet vezetősége azzal is gondoskodni kíván a közönség szórakozásáról, hogy az egész verseny ideje alatt a katonazenekar hangversenyezt a pályán.

A verseny délután fél négy órakor kezdődik és programja a következő:

I. Földművesek versenye. Szubotica város 3500 dt-

náros díjáért. Résztvehetnek vajdasági földművesek két éves, vagy ennél idősebb félévűekkel, amelyek a verseny előtt legalább négy hónappal tulajdonukban vannak. Terhelés két éveseknél 48 kg., 3 éveseknél 60 kg. és 4 éves, vagy ennél idősebbeknél 63 kg. Az idei versenyen első díjat nyert lovaknál két kg.-al több. Táv 1000 méter, nevezési díj 30 dinár.

II. Kétévesek versenye. Díjazás 4500 dinár. Kétévesek részére. Terhelés 56 kg. Első díjat nyerteseknél 2 kg.-al több. Táv 1000 méter, nevezési díj 50 dinár.

III. Félévűek versenye. (Handicap.) Díjazás 5500 dinár. Három éves, vagy idősebb félévűeknek. Táv 1600 méter, nevezési díj 70 dinár.

IV. Győztesek versenye. A bácskai tartomány 6250 dináros díjáért. Három évvel idősebb méneknek. Terhelés 3 éveseknél 54 kg., 4 éveseknél 60 kg., öt éveseknél és idősebbeknél 63 kg., az idén első díjat nyerteseknél 2 kg.-al több. Táv 1800 méter, nevezési díj 70 dinár.

V. Tisztai akadályverseny. Díjazás 4500 dinár. Három éves és idősebb méneknek, amelyek aktív, vagy tartalékos tisztek tulajdonában vannak és tisztek uniformisban lovagolják. Terhelés 3 éveseknél 60 kg., négy éveseknél 64 kg., öt éveseknél 67 kg. és idősebbeknél 69 kg. Első díjat nyert lovaknál 2 kg.-al több. Táv 3000 méter, öt akadállyal, nevezési díj 50 dinár.

VI. Földművesek egyfogatu ügetőversenye. Szubotica város 3500 dináros díjáért. Földművesek saját nevelésű két éves, vagy idősebb loval számára. Táv 3200 méter, nevezési díj 30 dinár.

Vasárnap este fél 9 órakor a lovaregylet Palicson, a nagyvendéglő terraszán bankettet rendez tombolával. Belépődíj 50 dinár, megjelenés nyári öltözékben. Ugy a löversenyre, mint a bankettre villanyosjáratok közlekednek.

A szubotica-i futballbíróvizsgák. A szubotica-i futballbírók testülete szombaton és vasárnap vizsgákat tart a bírójelöltöknek. Szombaton délután és este az elméleti vizsgákat tartják meg Fábris zagrebi bíró elnökletével a Vass Ádám-féle vendéglőben, míg vasárnap délelőtt gyakorlati vizsgát tesznek a jelöltek a Bácska-pályán. Ebből a célból vasárnap reggel 8 órakor az ifjúsági Borac—Bácska ifjúsági, fél tíz órakor pedig az ugyancsak ifjúsági Jugoszlávia—Napredak mérkőznek.

KÖZGAZDASÁG

A német sörgyárosok szövetségének főtitkára Noviszadon. Noviszadról jelentik: Dr. Hans Stiegler, a német komlótermelő szövetség volt főtitkára, aki most a német sörgyárosok szövetségének főtitkára, csütörtök este Noviszadra érkezett, ahol a vajdasági komlótermelőszövetség nevében Matias Milorad, a szövetség igazgatója fogadta. Dr. Stiegler pénteken autón bejárta az egész bácskai és szerémségi komlótermő vidéket. Szemleutjának nagy jelentősége van, mert beszámolójától sok tekintetben függ a német sörgyárosok érdeklődése a vajdasági komló iránt.

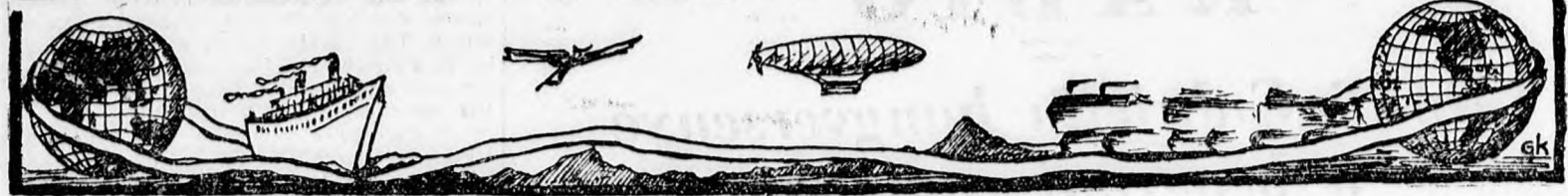
Árlejtések. A noviszadi postaigazgatóság augusztus 26-ikán árlejtést tart 5 csomagkiszébesítő postakocsi beszerzésére. — A noviszadi építészeti igazgatóság augusztus 14-ikén nyilvános árlejtésen kiadja a kikindai vámhivatal berendezési munkálatait. — A beogradi tartomány építészeti hivatal augusztus 6-án a Becskerek—perlezsi országút munkálataihoz szükséges anyag beszerzésére árlejtést hirdet. — A zemmuni egészségügyi főraktár szeptember 2-ikán egészségügyi cikkeket vásárol. Hasonló árlejtések ugyanott szeptember 4-én és 7-én lesznek. — A beogradi Dunahadosztály (Beograd, Milos Velikog 27.) több helyőrség számára augusztus 12-én nagyobb mennyiségű zab beszerzésére nyilvános árlejtést tart. — A noviszadi postaigazgatóság augusztus 10-ikén délelőtt tízenegy órakor 200 darab vasalt láda szállítására árlejtést hirdet. — A Szuboticán állomásozó Tiszahadosztály augusztus 8-ikán délelőtt tízenegy órakor 300.000 kiló zab és a kikindai helyőrség számára szállítandó 190.000 kiló zab beszerzésére hirdet árlejtést.

Kitűnőnek ígérkezik a dél-szerbiai dohánytermés. Beogradból jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint az idei dél-szerbiai dohánytermés úgy kvanitás, mint kvantitás tekintetében kitűnőnek ígérkezik és előreláthatólag messze felül fogja múlni a tavalyi eredményeket. A dohánytermésnek mintegy hatvan százaléka ígérkezik legelsőbb rangú minőségűnek. Különösen a prilipi és a szkopljei dohánytermőhelyeken várnak elsőrangú termést, az idei dél-szerbiai dohánytermést hozzávetőlegesen nyolcmillió kilogrammra becsülik.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részéről a könyvkedvezményekben

UTAZÁS-FÜRDŐ-NEVELÉS

ROVATVEZETŐ: FORGÁCS BELA

Utakat és jelzótáblákat!

Nem találunk ma már Európában oly államot, ahol az autóforgalom növelését nem az utak rendezésével és karbantartásával kívánják előmozdítani, hanem csak szétszórt kódarabokkal, melyekre néha egy-egy munkáskéz mér csapásokat a kódaráló gépek helyett.

Az idegenforgalom legemlékezőbb követelményei közé tartozik az utak épségbentartása, javítása, jelzótáblákkal való ellátása és a tábláknak a nemzet nyelvén kívül egy világnyelv; legyen az német, angol vagy francia nyelvű felírása.

Az S. H. S. királyságnak minden kelléke meg van, hogy könnyűszerrel fokozhassa az idegenforgalmát. Hiszen kevés államot gazdagít oly sok romantikus táj, oly sok klimatikai előnnyel rendelkező furdótelep és oly sok a gyógyászat szolgáltatásban álló forrás és gyógyhely, mint éppen Jugoszláviában.

Már magától is felvetődik az a kérdés, hogy miért éppen Jugoszláviában van az utak nagyrésze rossz állapotban, jelzótáblák nélkül és miért hátráltassa az idegenforgalmat az S. H. S. királyság fútvonalainak rossz és nagy tömege.

Tudott tény, hogy egy ország utjainak rendezése hatalmas összegeket emészt fel, de tudjuk azt is, hogy az idegenforgalom növelése az ország kereskedelmi mérlegét, mily hathatósan befolyásolhatja.

Azok az idegenek, akik autókkal keresik fel a királyság szebbnél-szebb helyeit, nagy összegeket hagynak itt, hiszen ezek az ugynevezett jómódu, illetve gazdag osztály tagjai sorából kerülnek ki és ezek a külföldön kifejtett propaganda nyomán fordították erre felé autójuk kerekét, azoknak nem csak romantikus völgyek és hegyek, források és folyók, sziklákra verődő tengerhullámok kellene, — de szükségük van jó utakra és jelzótáblákra is, hogy azok a jó benyomások, amelyeket Jugoszlávia természeti szépségei váltottak ki belőlük, ne szappanbuborékként oszlojanak szét, hanem felejtethetetlenül záródjék kellemes és szép élményeik közé.

Jugoszlávia utjaira dolgoz ember, gépek, felszerelések, jelzótáblák és autójelzések kellene! Utjainknak a többi állam utjaihoz kell hasonlítani, az idegenforgalom és ezzel együtt az állam érdekében is.

az alkoholelles ligának. Abból amit mások esznek. Hát ne méltóztassék tréfálni, hogyan lehetséges ez? Ugy, hogy rituális vendéglője van. Abból él, amit a vendégei esznek.

Szomszédomnak még egész sor történetkéje van a vörös orru emberről:

— A pincér hozza a karlsbadi reggelit és földön azt a kellemetlen megjegyződést szerzi, hogy a hozott tojás nyers. Pincér — ordít — hívja azonnal a kávést, nyers a tojás.

— Kérem figyelmeztetem, hogy a főnököm még nyersebb.

Vagy olvasni kezdjük a karlsbadi igesü sovány «Kurgemäss» újságokat. Egy munkanélküli iparossegéd alázatos hangon kér némi segítyt, mert éhes.

— Miért nem dolgozik, ha éhes?

— Megpróbáltam már, kérem szépen, de akkor még éhesebb lettem.

Jóízűt nevetek a történeteken. Szomszédom nekibátorodva folytatja:

— Hadd mondjak el egyetmást, ami a feleségével esett meg. Egyszer orvosspecialistához fordult. A tanár kijelentette, hogy csak könnyű szívelhájasadást talált, ami ellen állandó sportot ajánl.

— Hiszen már régen szenvedélyes bélyeggyűjtő vagyok — fakadt ki csodálkozva az asszony. Itteni orvosunknál lábbajáról panaszkodott. Doktorunk azt mondta a férjének:

— Kedves feleségének lábbaja nem organikus betegség, hanem az öregség jele.

Mire a vörös orru azt mondja:

— Kedves doktor ur, mondja ezt maga neki, ha van bátorsága, én nem merem.

Egyszer a hölgy beállított egy előkelő divatterembe:

— Szeretnék egy kosztümöt látni, amely jól áll nekem. — Az elárusító nő alaposan végig nézett rajta és így szólt:

— Én is.

A várakozás egészen kellemesnek tetszett szomszédom jóízű történeteinek hallgatása közben. Végre sorra kerültem én is.

— Igazán hálás vagyok magának, kedves orvos uram, hogy várakozásom ideje oly hosszúra nyúlt. Utánam következő régi páciensem vidám történeteket mesélt.

Doktorom a vérnyomásomat méri és megállapítja, hogy alacsony.

— Hát ez mit jelent?

— Azt, hogy Ön kedveli a tréfát és így kevés rejténye van a guttaúrsra.

— Ezért a megállapításért érdemes volt ide jönni.

Karlsbadi fürdőlevél

A cukorbetegnek nem kell savanyu arcot vágni. — Hartmann Rafaelné Karlsbadban is bőkezűen támogatja a szegényeket

Sokkal több kilátása van az itteni fürdővendégnek arra, hogy az Ursten szőlőjára idő előtt magához, mint-hogy az itteni fürdőorvos beszólta rendelő szobájába. Egészségem itteni hú óra a főorvos, rendkívül elfoglalt ember. Jó doktorhoz illően állandóan tanul és tanít. Az esztendő legnagyobb részét berlini klinikákon tölti, májustól októberig pedig Karlsbadban gyógyítja a betegeket. Két teli városzoba közönsége várja a pilanatot, hogy színe elé kerülhessen. Nekem a várakozás igaz örömet okoz. Régi ösmerősökkel, a szó szoros értelmében vett »baj-»társakkal találkozom, akikről érdekes híreket hallok jó és rossz élecekről értesülök. A várakozás kellemes szórakozást nyújt a hosszú percek alaposan megrövidülnek. Ebben az évben hátrózott szerencsém volt. Amikor a városzobába léptem, szomorúan tapasztaltam, hogy az első már teljesen megtelt és így a másodikban kell helyet foglalnom.

Lapozni kezdek egy régi képes folyóiratban, amikor egyik régi ismerősöm és bajtársam nyit be. Derék kereskedő a poseni tartományból. Mellegen üdvözlőljük egymást.

— Igazán szívből örvendek a találkozásnak, mert

mult évi itteni tartózkodásunk óta csaknem minden nap önre gondoltam, illetve jó tanácsára, hogy a cukorbetegnek nem kell okvetlenül savanyu arcot vágni, csak az előirt diétát kell szigorúan betartani.

Ez a kezdő

— Igazán megható, hogy jóakaratu tanácsom ennyire megszívlelte — válaszolom. — Kedves uram, önnök, aki már négy évvel ezelőtt megünnepelte Karlsbadba jövetelének huszonötödik évfordulóját, rendkívül sok ösmerőse van különösen közös doktorunk régi páciensei között. Nem tudná megmondani, ki az a fel-tűnően vörös orru meglelt koru férfi az első szobában, aki mellett egy csunya, kövér hölgy ül. Ugy viselkednek, mint egy fiatal szerelmes pár a mézeshegyben.

— Azok? Férj és feleség — válaszolja a német. Egyébként földieim. Az utóbbi időben sok mulatságos dolog történt meg velük, hadd meséljek el önnek néhányat.

— Alig egy órával ezelőtt együtt reggeliztünk. Nagyon vörös orra ott is feltűnt és egy hitrokonunk sutogva kérdezte tőlem: — Mondja, miből él ez az ember? Az orra határozottan hirdeti, hogy nem tagja

INTERNATUSOK ÉS TANINTÉZETEK

Leányotthon Winterbühl bei Wien

Gyönyörű fekvésű, előző családi penzionátus (légygyógyfűrdő) 25 percnyire Wientől. Nyelvek, háztartás, zene, sport, társasélet, társadalmi kiképzés, egyéni oktatás. Vezetők: Dr. Max Baron és Mansdorf báróné.

LUGANO „CASTELLO BIANCO“

A legelőkelőbb és legnagyobb délsvájci intézet Déli Svájc, ideális klíma

LUGANO CASTAGNOLA Modern, gyönyörű ház, folyóvíz minden szobában. Francia társalgási nyelv Alapítva 1907. Államilag engedélyezve. Tökéletes kiképzés a francia, angol és olasz nyelvben. Tudományos felolvasások. Kereskedelmi szakoktatás. Zene. Olasz ének és művészet. Festés, iparművészet, kézimunka. Háztartási szaktanfolyam. Testkultúra. Sport. Táv-, lég- és napfűrdő. Strandfűrdő. A nyáron át a Magas Alpokban. Vizsgázott tanerők. Kívánatra a nyelv- és különböző szakokról diploma. Előkészítő érettségire. Számos elismerés. Előkelő magyar referenciák. Felvételi bármikor. 6538

Lausanne

Intézet fiatal leányok számára. — Avenue des Alpes 25. A francia, angol és német nyelv beható tanulmánya. Sportok. — Legjobb referenciák. B. de Gies

YVERDON (LAUSANNE MELLETT)

Alapos, elsőrendű kiképzés a francia és egy b. mod. m. nyelve b. n. há. tart. oktatás. Kereskedelmi szakok, zene, raktár, é. művészi munkák, diplomás tanítók. Családias élet, első osztályú, nagy park, fűrdő a tavon, kitűnő alkalom nyári üdülésre. L. g. b. referenciák szülőktől. Igazgató GAYDON-CHOLLY urné. 7684

„La Semeuse“ „Lausanne Prilly“

Penzionátus és háztartási iskola A francia és idegen nyelvek alapos megtanulása. Kézi- és művészi munkák, festés, zene, háztartási és főzőiskola. Nyári- és téli sportok. Saját tennispályák. Referenciák.

„MON SOUHAIT“ Penzió MORGES-LAUSANNE

Gyönyörű fekvéssel a genfi tó partján. Hatalmas, árnyas kert. Tennispályák. Francia, német, angol nyelvoktatás. Iskolai tantárgyak. Zene, sport, kirándulások. Teljes kényelem. 6131

Legjobb hely urileányoknak nyaralásra

CLARENS-MONTREUX, VILLA RURIK

Elsőrendű leánynevelőintézet Nyelvek Zene Sport Mr. et Mme Scheerer-Schnewlin 3129

Nevelő- és üdülőotthon

a gyönyörű fekvésű és egészséges MÖDLINGBEN, (Wien mellett) Eisenorgasse 18 a. WIDENKA L. ny. iskolaiigazgató vezetése alatt. Német nyelvtanítás. Prospektus a Bácsmagyei Napló kiadói hivatalában

TÖCHTERHEIM SEGEBARTH

Svájci leánynevelő intézet Bad Reichenhau (Bajor Alpok) Saját villa, nagy gyönyörű gyümölcsösökben. Lelki-meretes oktatás. Nyelvek, iskolai tantárgyak, zene, sport, társasélet, társadalmi kiképzés, háztartás. Kívánatra prospektusok és referenciák. Vezetők: 5301

J. Segebarth és Dr. Ruth Segebarth

MERANO

(OLASZORSZÁG) 7814

INSTITUT AUER Leánynevelő intézet. — Felsőes fekvés nagy parkban. — Továbbképzés. — Idegen nyelvek. — Zene. — Művészet. — Tánc. — Tennis. — Egyéni nevelés. — Kirándulások. — Prospektusok. Referenciák. M. CHR. AUER, igazgatóné.

TAN- és NEVELŐINTÉZET

(zárt) WIEN, XXI., Stadlau Hardeggasse 65. Gyönyörű és egészséges fekvés, hatalmas kert, modern berendezés. Összes iskolák, háztartás, nyelvek, zene. Teljes penzió az összes melléköltségekkel havi 250 schilling, 2000 dinár. Prospektus a kiadóhivatal utján 317

**Ez a cipő mért nem ragyog?
Ilyesmit én mégsem hagyok!**

**Ezentul okosabb leszek:
Ezentul PYRAM-ot veszek!**

De ez a diagnózis csak a jövőre vonatkozik. Én pedig azért indultam a hosszú útra, hogy némi enyhülést szerezzek az érelmeszesedésen alapuló lábgyengeségemre. — Vegyen egy tucaj mórfürdőt, a már majd megteszi kötelességét és Ön könnyebben fog járni. Adjon hát az Urnak, hogy nem lett levélhordó, vagy pláne távgyalogló.

Az ivókúra és a hosszú várakozás folytán alaposan megéheztem és reggelizni siettem. A gyönyörű sétányokon hemzsegett a nép. A fürdővendégek száma olyan nagy, hogy komoly lakáshiány kezd mutatkozni a hatalmas világfürdőn. A szórakozási lehetőségek korlátlanok, a gyógyulási lehetőségekről pedig nem is kell beszélni. Elég ha anekdotázó szomszédokra utalok, aki négy évvel ezelőtt ünnepelte huszonötödik karlsbadi nyaralását.

Sok a magyar, a németek azonban mint a kurlista mutatja, gyéresebb számmal vannak képviselve, mint az előző években. Zagreből ez idén is sokan jöttek, de szerbiai, bácskai, bánáti, szerémségi vendég is sürün akad. Itt van Szabotica népszerű és jótékony Hartmann Rafaelnéje is. A nagyszasszony, mint jogos büszkeséggel értesültem, itt is bőkezűen támogatja a szegényeket.

(dr. D. Gy.)

**A Semmering
mint magaslati gyógyhely**

Irtá: Franz Hasny

A Semmeringen átvezető vasúti vonal megnyitásával pompás, 1000—1500 méterig terjedő magaslati vidéket adtak át a forgalomnak, amely különösen a közeli nagyvárosok lakossága számára könnyen hozzáférhető. Ehhez járult 1888-ban a Südbahnhotel építése, amelyet Schüller Frigyes, a Déli vasút akkori igazgatója kezdeményezett. Ezt követte mind gyorsabb tempóban számos szálloda, így elsősorban a Panhans nagyszálló, stb. építése, aminek következtében a Semmering Ausztria egyik legértékesebb nyári üdülőhelyévé fejlődött.

Lassanként — főleg az üdülésre szoruló körében — mindinkább ismertebbé vált a Semmeringnek és magaslati klímájának értéke egészségi szempontból, úgy hogy már évtizedek óta mindkét nagyszállóban orvosi rendelőt állítottak fel, majd később kisebb gyógyintézeteket is rendeztek be. Ezekhez csatlakozott a tulajdonképeni gyógy- és hidegvízintézet, dr. Balmann sanatóriuma Heidebachgrabenben, közel a semmeringi vasútállomáshoz.

1904/5 tele óta a téli sport is nagy lendületet vett a Semmeringen. Főleg az osztrák téli sportklub sikeres működése következtében felállították az agyvezezt

Liechtenstein-ugrósáncot a Sonnensteinen (a Hotel Erzherzog Johann mögött), amely hosszú időn keresztül a legismertebb ugrósáncok egyike volt az osztrák síelők között. Majd rödi- és bobpályát építettek, elektromos kötélpályával kiterjesztették a skipályát, úgy hogy rövid időn belül a Semmering a kontinens egyik legfontosabb téli sporthelye lett.

Ezzel kapcsolatban mindinkább ismertebbé vált a Semmering klimatikus előnyeinek értéke és fontossága úgy a betegek, mint a nagyközönség körében és mindinkább szükségét érezték egy teljesen modern gyógyintézet létesítésének. Így jött létre a »Kurlaus Semmering«, amely védett, napsütéses, szél-, köd- és pormentes helyen, kiterjedt erdőségek között épült fel, jónévi orvosi és ápolónői karral. Az intézet fennállása, 1909 óta a legnemzetközibb publikum különös előszerttel keresi fel.

A Semmering magaslati klímájának értéke is mindjohabban előtérbe nyomult s míg azelőtt csak nyári üdülőhely volt, ma a Semmering egész éven át nyitva levő gyógyhely, amelyet egy nyáron, mint télen felkeres a közönség.

1921-ben létesítette dr. Hecht Viktor a Palace sanatóriumot, amely pompás fekvésű intézet a modern magán-sanatórium minden kellékével rendelkezik.

A Semmering egyre fokozódó jelentőségét az osztrák kormány is méltányolta és 1921-ben hatósági jeleggel és jogokkal megalakította a Kurkommisziót, amely a községi képviselőtestület hathatós támogatásával gondoskodik az utak karbantartásáról, sétányok létesítéséről, reklámokról, olvasótermeket rendezett be, stb. hogy a Semmering mindazoknak a követelményeknek megfelelően, amelyeket a közönség egy nemzetközi firdőhellyel szemben támaszt. Ennek megfelelően a Semmering jelentősége is mindjohabban fokozódott, ami legjobban a fürdővendégek számának emelkedésével illusztrálható, amennyiben 1919-ben 14.000, 1921-ben 24.000, 1926-ban 33.000 és 1927-ben 48.000 volt a fürdővendégek száma.

**Dr. NA SAU elismert pedagógus
szünidei otthona és internátusa**

VÓSLAU, Schlumbergerstrasse 20

Német nyelvtanítás 407. Prospektus

Előalpesi fiú-
INTÉZET
Alsó- és középszikola
Érettségi
Kereskedelmi
diploma
Sport

Gyönyörű magaslati fekvés
ST. GALLEN
mellett.
Testkultúra
Kézgyűesség
Nagy sport-
telepek

**Dr.
Schmidt**

**Dr. GUSTAV EHLEK'S
ERHOLUNGSHEIM (eng. gyógy-
intézet)
LASSNITZHOHE BEI GRAZ**

555 méter a tenger színe felett.

Üdülőknek és lábadosoknak előforduló elhelyezést és ellátást nyújt rendkívül mérsékelt árakon.
Internatión telefont: Lassnitzhöhe 2. — Felsővilágosítással szolgál.
Dr. GUSTAV EHLEK, LASSNITZHOHE BEI GRAZ 5885

**Olvasóink figyelmébe!
a Bácsmegyei Napló**

bel- és külföldi fürdőkről, gyógy-
és üdülőhelyekről, sanatóriumok-
ról, szállodák- és penziókról, to-
vábbá internátusokról, iskolákról,
szakkurzusokról díjtalanul
nyújt felvilágosítást
és szolgál prospektusokkal

**AZ 1929 ÉVI
AUGUSZTUS 4—30-IG**

TARTANDÓ

**SALZBURGI
ÜNNEPI JÁTÉKOK**

REINHARDT MAX
BUSCH FRIGYES DOHNÁNYI ERNO
KRAUSS CLEMENS SCHALK FERENC
WALLERSTEIN LOTHAR

REINHARDT MAX SZINTÁRSULATA
A BÉCSI ÁLLAMI OPERAHÁZ
A BÉCSI FILHARMONIKUSOK
A BÉCSI ÁLLAMI OPERA ÉNEKKARA

**Muraközi
igástenyészkanecák
választott csikók és mének
ezidőszeint előnyösen beszte ezhetők**

Köze'ebbit:

**VAJDA ELEMÉR (ezelőtt idős Heinrich Mór) cégnél
ČAKOVEC — MEDJUMURJE (Muraköz)**

Sürgő levelem Vajda Čakovec. — Levé cím: Vajda Elemér Čakovec.

Telefon: 59.

Komlózsákok
Juta, len és kender
gabona- és lisztes zsákok
minden méretben.
ZSINEGEK

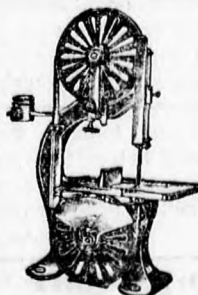
**Afrik, lószőr, takarók, viz-
mentes ponyvák nagyban és
kicsinyben legolcsóbban**
Avram Schiff
zsák-, ponyva- és zsinag-
nagykereskedőnél
zsák- és ponyvakölesző
Telefon-sz. NOVISAD Sürgővelem
24-01 FŐK: BEOGRAD-SAVE Jutešif

**Prima
poroszszenenet**

Osztrau- és Hindenburg-
kokszt
bányaárakon ajánl az

Általános Hitelbank Rt.
szénosztálya

Szobotica — Telefon 51

2 évi hitelre is!

**A sztalosok, butorgyarak, fűrésztele-
pek és faárgyárosok figyelmébe!**

BÜTTERLING leipzig-i fagygyártóipari vállalat, Európa egyik legnagyobb cégének vezérképviseletét Jugoszlávia területére átvett. Raktárából azonnal szállíthatók **olcsó gyári áron** legmodernebb, legújabb kivitelű, legtekélyesebb golyócsap-ágyazású gépeket és szerzőmokat. — Minden gép **szijónküllő** meghajtásra, beépített villanymotorral szállítható.

Jellinek József
Subotica, Vilsonova ulica 51.

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmezei Napló
1929

Vidéki szerelem

A mosdónál várakozók kárörvendve röföntek össze, mert Margit egyetlen kurta köszönőmmele ment tovább, anélkül, hogy bármiféle szót vesztegetett volna Szabóra.

A fakturátor egy pillanatra tanácstalanul állt a mosdó előtt, de azután erőt vett a zavarán, amit a leány hideg és közömbös visszautasítása keltett benne és vállatvonva dühös buzgalommal kezdte dörzsölni a kezét.

Margit kilépett a pénztárterembe, amely ekkor már üres volt, csak Jablanek tett-vett az asztala előtt. A pénztáros önmaga előtt is igyekezett azt a látszatot kelteni, mintha még dolga volna, ez azonban nem sikerült valami fényesen.

Amikor meglátta a lányt, aki egyszerű barna kabátjában, komoly és magabizó tekintetével valóban nem mindennapi módon szép volt, felnézett a pénztárkönyvekből, amelyekkel minden eshetőségre körülbástyázta magát:

— Margit kisasszony. Egy pillanatra kérem csak...

A leány megfordult és azzal a kedvességgel fordult Jablanekhez, amellyel annyira kiritt a kolégának szürke viháncoló és passzionátusan pletykázó seregéből. Ez a mosoly olyan fegyver volt Margitnak, mint a mimikri. Csodálatosan alkalmazkodó, kedves mosoly volt, amely az első pillanatban lefegyverezte az öreg pénztárost. Jablanek mindig különös reverenciával kezelte a leányt és most nem tudta, hogyan fogjon hozzá a mondókájához, amelyet pedig napok óta türelmesen érelt és formált magában.

Margit odament a pénztárasztalhoz:

— Mi tetszik pénztáros ur?

Jablanek levette a szemüvegét és elfogódott hangon mondta:

— Margit... Margitka... oppardon — javította ki magát egyszerre. — Margit kisasszony, mindenekelőtt igérje meg, hogy nem fog haragudni, ha olyasmit mondanék, ami esetleg nem lehet kellemes magácnak...

Zavartan hallgatott el és felnézett a lányra. Margit mosolyogva nyugtatta meg:

— Csak bátran pénztáros ur, egészen kíváncsivá tesz.

— Hát arról van szó, hogy magát itt az ajtóban mindennap megvárja egy fiatalember...

A leány meglepett mozdulatot tett:

— Könyörgöm ne tessék félbeszakítani — folytatta valamivel gyorsabban Jablanek — igaza van semmi közöm hozzá. De mégis nézze csak én... én... úgy szeretem magát, ahogy csak egy jó apa szeretheti a lányát...

Megállt és zavartan motyogta hozzá:

— Az életem... az életem és a korom azt hiszem feljogosítanak arra, hogy ilyen kijelentéseket tegyek. Ha ismerné az életemet Margitka...

— De hiszen ismerem Jablanek ur — vetette közbe változatlanul vidáman a lány, akit mulatott kicsit a mogorva Jablanek hirtelen támadt elérzékenyülése — a Piroska, meg a Szabó elégszer elmondták. És mondja, igaz az a...

— Majd egyszer beszélünk erről. Egyelőre a fiatalemberről van szó. Látja most is itt áll.

— És az ablakon keresztül kimutatott a másik oldalra, ahol egy alacsony szürkeruhás fiatalember sétálgatott fel és alá.

— Hogy a csudába ne látnám — nevette el magát Margit — hiszen én rá vár.

— Ki ez? A völegénye?

— A völegényem? Nem, azt még nem. Csak az udvarlóm.

Jablanek szigorúan nézett fel rá:

— Látja ez az. Ez a mai fiatalság. Maguk. Az udvarlóm. Gyönyörű kérem, mondhatom gyönyörű. Eppen erről akartam magával beszélni Margit kisasszony. Tudja, hogy mit mesélnek a váltóosztályon? Hogy az illető fiatalember a maga... barátja...

Margit sértődötten vetette hátra a fejét.

— Kérem...

— Nézze Margitka — folytatta melegebben Jablanek, olyan melegen, hogy a leány szinte megsajnálta — a maga érdekében kérem. Ne mutakozzék annyit ezzel a fiával. Tegnap este is együtt látták magukat és az a disznó Horvát ma érdekes részletekkel mulattatta a tisztelt társaságot. Hogy olyan összebuja mendegéltek mint-ha sohase akarnának szétválni. Meg hogy...

Margit türelmetlenül szakította félbe a szó-áradatot:

— Kedves Jablanek ur, az a fiatalember jár hozzánk. A szülei is fogadják, szeretik és lehet, hogy ez a fiatalember lesz a férjem.

— Azzal pedig — folytatta büszkén — azzal pedig, hogy mit beszélnek a váltóosztályon, egész egyszerűen nem törődöm. Nem érdekel. Érti Jablanek ur, nem érdekel.

— És kiintett a másik oldalra, ahol a szürkeruhás fiatalember már türelmetlenül topogott.

A pénztáros becsukta a könyvet és sértődötten kelt fel:

— Lárifári — mondta — lárifári. Különbem mi közöm az egészhez. Jónapot, Margit kisasszony.

— És sértődötten indult a mosdó felé.

Margit mosolyogva lépett ki az ajtón. A szürkeruhás fiatalember mohón sietett felé és szemrehányó hangon mondta:

— Félóra óta várok magára Margitka.

Fehér Dezső kezdő postatisztviselő és még kezdőbb joghallgató a leány baloldalára került és szó nélkül indult meg mellette.

Kettőjük viszonya meglehetősen egyoldalú volt eddig. Talán másfél éve lehet, hogy megismerkedtek, Fehér Dezső pontosan tudja a dátumot és az évfordulón olcsó virágokból készített hatalmas csokrokkal szokott kedveskedni Margitnak, aki barátságos mosollyal, de minden nagyobb emóció nélkül szolgáltatta a fiatalember virágait.

Fehér, ahogy mondani szokták, a feje bubájig szerelmes volt az előkelő megjelenésű, halkszavú intelligens lányba, akinek szellemi fölényét is készséggel elismerte. Másfél év óta minden délben és este megvárta itt Margitot, eljárat a házukhoz, elbeszélgetett a leány szüleinek, bókákat mondott Margit asszonyneijének, de mindeddig nem jutott el addig sem a lánnyal, hogy akár csak a hosszukás fehér kezeket megcsókolhatta volna.

Margit nyugodt, öntudatos fölényel fogadta a fiatalembert. Ugy tekintette, mint egy szükséges és hasznos barátot, szimpatikusnak találta, de egyáltalán nem volt szerelmes belé. Tisztán látta a fiu vergődését, talán a tetszelgések és a hűség esti óráiban örömet is talált ebben a feltétel nélkül való szinte vallásos imádatban, amelylyel ez a jelentéktelen arcú és kurtára nyírt postahivatalnokocska közeledett hozzá.

Margit élete a szegény, de intelligens vidéki lányok magabizárkózó mimózaélete volt. Ő, aki ezenfelül még azt is tudta magáról, hogy szép, nagyon szép, százszorosan rabságnak érezte a szigorúan körülhatárolt vidéki hétköznapiakat, amelyek úgy érezte lassankint elborítják és megfojtják. A bankban, ahol gőgösnek tartották és beképzelt libának kiáltották ki azokat, akiket nem traktált önvallomásokkal, a szülői házban, ahol rossz szemmel nézték az Ady kötetekkel telezsúfolt könyvespolcot és mindenáron horgolást akartak a kezébe nyomni, az utcán, ahol utánafordultak az emberek és a vidékies pletykakészség gyorsan támadt gyanujával fogták rá, hogy anyagi helyzetéhez képest túlságosan jól öltözködik, a kioszkban, a moziban és mindenütt a börtöncellák fojtó levegőjét érezte maga körül.

(Folytatása következik.)

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK
SEMMI RING Palaco-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m.
Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (es-
előtt Vécsey) 800 m. Pension Dr. Hecht 1000 m.

NYILT-TÉR

Olas

Kancelarija rim. kat. županijskog ureda Sv. Mihajlo, Halaški vinogradi i Segedinski vinogradi (VII-VIII. krug, Halaški vin., Majšanski vin., bucke mala Tompa, Segedinski vin., Radonovac, Palić) premeštena je od 1.-og avgusta o. g. u Fra Ješe trg 3. u avliji preko puta monaške crkve.

Értesítés

A Szt. Mihály, halasi szőlők, szegedi szőlők, r. kat. hitközségi hivatala (VII-VIII. kör, halasi, majšai szőlők, bucke, mala Tompa, Segedinski vin., Radonovac i Palić) folyó hó 1-től a barátok templomával szemben levő Fra Ješe trg 3. sz. alá az udvarban helyeztetett el. 8472

Önkéntes árverés

501-es Fiat-autó f. hó 4.-én vasárnap d. e. 1/2 10 órakor a Metropol (Pressburger) garageban

minden elfogadható áron eladó

Bővebbet dr. Barta Adám ügyvédnél, Subotica, Vilsonova ulica 6/a 853)

O. & K. BILLENŐ KOCSIK

szilárdak és praktikusak, nagyon könnyen futnak, O & K. görgős csapágyakkal

Egyszerű és biztos teknőrgyűjtő szerkezettel

Szabada'mozott biztonsági kapcsolóval és minden egyéb kitűnően bevált szerkezeti alkatrészrel

Több százezer

kocsi sokévi használatban 6000

ORENSTEIN & KOPPEL R. T.
Zagreb, Samostanska 2/II — Tel. 50-64

Burgit

me szünt ti fájdalom és veszély nélkül a

TYUKSZEMET

20 év óta orvosilag ajánlva és alkalmazva. Láb-izadás, lábujjás és kisebesedés ellen Burgit-lábfürdő.

BURGIT G. m. b. H. FREILASSING
Vezérképviseelő: **IVAN SVETEC, Novomesto** (Szlovénia)
Kapható: **Herz Jenő** drogériájában Subotica Aleksandrova ulica 1, és minden gyó. yszertárban és drogériában.

Angol és sziléziai szénből gyártott

G á z - k o c s z

és
kátrány

kapható kicsinyben és
vagontételben

Városi Gázgyár, Subotica

SOK EZER MEGGYÓGYULT BETEG

nem litkos szer, hanem az (vszázadok óta élő) gyógyerejéről híres dalmáciai füvészek nedvéből kiváló gyógyhatású tengeri fűvek hozzáadásával készült kivonattal.

Készíti és postán szétküldi **Dr. Semelić gyógyszer-tára Dubrovnik 2.**

Ara üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár

7642

TÁRCA

Jim, mint nyomozó

Irtá: Somlay Károly

Tief főmérnök péntek este helyett csütörtök hajnalán érkezett haza a lakására. A városról távolabb fekvő iparterelepen szokott dolgozni, ahol az agra-gyos-ve-res közetből bauxitot tárnak fel.

A hájas kopasz ur fizette a munkások hetibéréit. A pénzt, — amit esetről-esetre a teleptulajdonos részvénnyársaság pénztára küldött címére, — a lakásán levő amerikai patenztárral ellátott íróasztal egyik fiókjában tartotta. Mindig péntek este jött haza és szombat reggelén utazott vissza a telepre a pénzzel.

Most kivételesen talán azért jött egy nappal korábban, mert szép, fiatal feleségének csókjaira szomjazott.

A város külső részén, egy villaszerű épületben lakik, amit szeges drótkerítés vesz körül.

Nagyon meglepődött, szinte megdöbbent, mikor az uccára nyíló, rácsos vasajtót tárva találta. Az üvegezett folyosó, de még az előszoba kettősajtója is nyitva volt. Izgalmas kíváncsisággal nézett körül. Talán valami szerencsétlenség történt.

Ovatosan nyitott az irodájába. Az itt látottaktól mintha megszünt volna ereiben a vérkeringés... A szíve alig dobogott, úgy megréttent a váratlan eseményektől: az íróasztalt feltörték, a pénzes börtáskát ellopták.

Félőrülten toppant a hálószobába.

— Blanka, az Istenért, ki járt itt? — kiáltotta elszinteledett, remegő ajakkal.

Az asszonyka, a bájos Blanka szelíden, ütemesen hullámzó melllel pihogott a csipkés selyempapán alatti. De a bődületeszerű hang az álmok tündereit elűzte rózsaszínű pilláiról.

— Mi az, Bódkám? Mi lett, édesem? — kérdezte féltudatos rémülettel, mikor a szuszogó férfi sápadt arcát megpillantotta.

— Tolvajok... Feltörték az íróasztalom fiókjait. Ellopták a munkásaim hetibéréit, — lihegte kétségbeesett fuldoklással a főmérnök.

A zavar kezdő stádiumában nem tudták, hogy mit csináljanak.

Az asszonyka kiment a cselédszobába, felköltötte Zsuzsát, a mindenest. Hátha ez mondhat valamit, ami a további teendőkre irányítással szolgál.

— Kezít csókolom, naccságám, teccik tudni, hogy tegnap este korán lefeküdtem. És én mindig mélyen alszom. Nem is hallhattam semmi gyanus neszt, — felelte a leány.

— Nincs más tennivaló, elmegyek a rendőrségre, — nyszörgött Tief és az uccára támolygott, ahol véletlenül egy üres bérautóval találkozott.

— Gyorsan a kapitánysághoz — parancsolta a soffőrenek.

A gépkocsin irtózatos gondolat villant agyába: nem lehetetlen, hogy a részvénytársaság igazgatója őt fogja gyanúsítani a pénzek eltűnésével.

— Azt hiszik majd, hogy a betörést azért fundál-

tam ki, hogy a büntényt leplezzem és a nyomozó hatóságot keresztül elé állítsam. — föprengett.

A rendőrségen hebegve, töredezett mondatokban adta elő az esetet, amit az ügyeletes fogalmazó nem találván elég szenzációs-nak, higgadtan szölt át a mellette levő szobába:

— Baki ur, kérem egy pillanatra. Egy szárazkőpü, sovány fiatalember, Baki detektív lépett a rendőrtiszt elé, aki néhány szóval elmondván a főmérnök bajiát, a továbbiakra utasítást adott.

— Azt hiszem, hamarosan hurokra fogunk a tettest, — biztatta a károsultat a detektív, aztán magához szólítottva a kurtafüllü Jimmet, a kis fokszikorcset, autóba ültet.

Mikor a nyomozásokban kiváló, négylábú közeget bevezették Tief irodájába, tüstént nagy ámbiclioval és szaktudással fogott a munkához. Nézdégt, szimatolt, egyik szobából a másikba szaladt, aztán kiugrott a folyosóra, innét az udvarra és orrát folyton a földre irányítva, jelentősen pöszögt a detektívre; aki időközben megállapította, hogy a betörés nem szakmunka, mert a betörő nem gummikeztyűvel, hanem meztelen kezekkel operált; tehát nem tartozik a *professzionált művészek* csehébe. Talán csak alkalmi kontár.

— Jeleket talált a Jim, — mondotta Baki és meghagyta, hogy az irodát zárják le, hogy a daktiloszkópiai felvételeket elkészíthessék, aztán elköszöntvén a főmérnökkel, ment az ebocske után.

A hatodik uccában Jim egy földszintes ház előtt megállva, a gazdájára nézett, aztán megkaparta az ajtót.

A detektív becsöngtetett.

— Ki lakik itt, kérem? — kérdezte a kiskaput nyitó, idős nőtől, aki külsőleiből következtetve, háztartási alkalmazott szakácsnő lehetett.

— Törzsök Kálmán tekintetes uré a ház. A lakása is itt van.

— A városi főpénztáros?

— Ugy van.

— Lakó nincsen a házban?

— Alhárleiben egy fiatalur lakik itt a kertbeni szobácskában. A Deeski ur, a konzervgyárban könyvelő.

Jim eközben beszaladt a házba, ahol a folyosóra nyíló szoba előtt megtorpant.

— Talán ezt a szobát bérlti Deeski ur? — fordul Baki a nőhöz.

— Igen, itt lakik.

— Köszönöm, — mondta a detektív, aztán sietett vissza a hivatalba, hogy jelentést tegyen az eddigi eredményről.

Az ujjában kapott utasításhoz képest Jim társaságában ismét megjelent a gyanus házban és felköltvén Deeski urat, a törvény nevében felszólította, hogy menjen vele a rendőrségre.

— De kérem, micsoda felháborító dolog ez, hogy egy feddhetlen életű urt embert a rendőrség kora reggel kizavar az ágyából... Mi köze lehet a rendőrségnek az én személyemhez? — méltatlankodott a könyvelő.

— Én csak a felsőbbség parancsát teljesítem. A többi majd az inspekciós tisztviselőnél sziveskedjék előadni.

— Hallatlan megaláztatás, — morgolódott Deeski, miközben halálra rémülten duzzadozott; de miután látta, hogy megalkodásával a dolgot csak elmérgesítené, felöltözött, aztán elindult a rendőrség felé.

Jim folyton a Deeski sarkánál ugrált. Jökevényben három lábón táncolt, amivel azt akarta mondani, hogy lestopoltuk a tolvajait.

A fogalmazó ridegen fogadta a delinkvenst. Tüstént az érdemleges ponton kezdte:

— Csak semmi tagadás... Maga követte el Tief főmérnökéknél a múlt éjszakán a betörést.

— Mit beszél ön? Hogy én betörtem?

— Ne kertesien! Minek az a sok duma? Meri tagadni, hogy ez előtt néhány óráva Tieféknél járt?

— Tegnap este? ... Valóban ott voltam.

— Mit kerestett ott?

— Uram, én lovasias embernek tartom magamat.

Nem követhetek el indiszkréciót... Esküszöm, hogy nem tudok semmiféle betöréssről.

— Ne hadogáljon! Ne hazudozzék! Mondja meg őszintén, hogy maga követte el a srenket.

— Mit követtem el?

— Mit szímulát? Vallja be inkább, hogy maga törte fel a főmérnök asztalát. Mutassa meg, hogy valódi lovas, aki nem lödít.

— Nazáreti Jézus, hogy én a főmérnök asztalát feljeltem?! ... Hallucinálok? Megőrültem?

— De az imént már bevallotta, hogy tegnap este megfordult Tiefék házában.

— Uram, lovasias ember vagyok. Önt is annak tartom, hát négyesem között megmondom, hogy tegnap este tízenegy óráig csakugyan ott voltam Tiefék lakásán... Mint a főmérnök intim barátját, a nagyságos asszony vendégül hívott meg egy szolid kis vacsorára... Aztán beszélgettünk, kérem, aztán hallgattuk a rádiót... De hogy én feltörtem az íróasztalt... Jaj, a szívem... Tüstént megírt a guta, — kiáltotta a lovas ur és eszméletlenül roskadt a háta megett álló diványra.

— Kikalapált firma lehet, — mormolta a fogalmazó, aztán az ájult embert levitette az őrszobába, hogy valamilyen uton-módon térítsék eszméltre.

Ki tudja, milyen mellékvágyainkra siklik a nyomozás, ha idejekorán nem lép közbe a csendőrség.

Delet barangoztak, mikor sugárzó arccal Tief ur toppan a fogalmazó helyiségébe. Utána két felszerelt csendőr, akik egy zúfolt külsejű, megbilincselts csavargót kísérték.

— Megevan a pénz! A betörő is hurokra került... A csendőrök csipkét el az étel a szomszéd faluban, — hangzott az öröm a károsult főmérnök szájából.

— Fogalmazó urnak alásan jelentem, a falu korcsmájában loptuk el ezt az embert. Harminc pengő híjjával a lopott összeget is megtaláltuk nála, — mondta a járőr vezetője.

— Gyuszi, te vagy itt? Megint visszaestél? És már hányadszor? — fordult mosolygva a fogalmazó a mámoros csavargóhoz.

— Ugy volt instálom, hogy az eset után betértem a falusi lebhujba. E' kicsit iszogattam, dallozgtattam. Aztán gyöttek a kakastollások, aztán lebuhtam... Tisztelem alásan, ilyen buta vagyok én, ha beiszogatok... Teccik tudni, rossz csillag alatt születtem.

— No, majd a börtönben ráérsz elmékedni, hogy csakugyan rossz pláncá alatt születél, — felelte a rendőrtiszt és ezzel egyelőre be is fejezte a nyomozást.

A szokott sablonok között talán minden simán végződik, ha nem lett volna függőben a Jim nyomozásának tisztázása. — Ezt a válóper tisztázta véglegesen.

Nestlé gyermekliszt

kiváló, vitamindus

tápszert

Forradalom

az asztalos iparban!

BUTOR-FA

BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST

AD

DRUŠTVO ZA OBRATNE POKREBTINE

~ OSIJEK ~

Friss CITROM

é kezett Almásinál

Kapható

Szubotica, Zrinjski trg 12.

295 dinárért

14 karátos, fémjelzett

arany karóra

svájci, pontosan és kövekkel járó szerkezettel, írásbeli jótállással, míg a készlet tart

Goldberg ékszerész, Novisad, Kr. Petra ul. 22

Önálló autogénhegesztőt keres

BOHN vasöntőde Velika Kikinda

Előnyben azok részestülnek, akik fanfolyamot végeztek. Jelentkezők ajánlataikat igényeik megjelölésével közvetlen a fenti címre küldjék be

Kittinó minőség!

Olesó árak!

GYERMEKKOCSIK

Sátoros 400 dinártól Sport 220 dinártól

Nyugágyak 130 din.

Reformszékek

Gyermekjátékok Disztárgyak

STERN BAZAR-ban

SUBOTICA, GYÜMÖLCSPIAC

SZANATORIUM FARKIĆ

BEOGRAD, Knez M haj ov venac 23.

TELEFON 5-49.

IDEGBAJOK: Neura zténia, his t ria, epilepszia, ide: z fillaz, benulá o'k, isia.

SEBESZETI-ORTOPÉDIAI MEGBETEGEDÉSEK: C-ont- és izul ti bajok, hát: erincferetű és, lábujjok, csipőferdülés és egyéb te li hibik gyógyításira.

O-topód készülékek. — Vizgyógyintez t. Elektrotherápia.

Klinikai laboratórium Dr. Lem-šič vezetése alatt) Teljes rón genitózet. Bőlfüzdők (Enteroc oaner)

MÉRSEKELT ÁRAK

Vezető orvosok Dr. F. Klein és Dr. Kajon

Molnár & Moser-
féle világhírű

Eau de Cologne

Russe
Chibre
L'origan

minden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herczl-drogéria, Subotica**

LIFKA-KERT

Csütörtök - vasárnap

Odesszai hercegnő

Egy orosz hercegnő szerelmi története
A mosolygó **LYA MARA** parádés szerepe

Partnerei:
Fred Lous Lerch és Fritz Kampers
Ezenkívül

A vörös sas

Ken Maynard cow boy attrakció

LEVELEZÉS

Noviszdai lányok! Ki fogadna barátjának huszongyévés, szolid katolikus urilányt? Jelige Szeretetre vágyom. Kardos hirdetőhöz Noviszad. 8491

HÁZASSÁG

Házasság céljából megismerkedne Beogradban élő magyar szálloda-szakember, 25 éves, elvált magáncs urinóval, aki szereti a városi életet. 40-50.000 dinár készpénzhozományra reflektálók. Csak teljes című, fényképes levelekre válaszolok. Ügynökök kizárva. Leveleket Beograd-i jeligére a kiadóba kérek. 8534

FOGLALKOZÁS

Keresek perfekt gépirőt, magyar, szerb gyorsíró, férfit vagy nőt. Dr. Boshán Samu ügyvéd, Bačka Topala. 8492

Irodistagyakornok érettségizett, némi gyakorlattal azonnali belépésre kerestetik. Irásos ajánlatok fizetési igények megjelölésével Hutter Árpád nagykereskedő céghez intézendők. 8466

Diákok előkészítése

Gimnázium, kereskedelmi akadémia és polgári iskola tanulóit, kiknek egy-két tantárgyból augusztusban kell letenniük az osztályvizsgát, előkészít több tanár és így lehetővé válik, hogy még a legszegényebb tanulók is a szünidő alatt biztos és szakszerű oktatást kapjanak az osztályvizsga letételére. Megkeresések Kardázićeva ul. br. 18. 7521

Pincérügynekség. Frudentfeld Vilmos Pancsevón ajánl, keres, elhelyez mindennemű, elsőrendű kávéházi, szállodai személyzetet. 7324

Iparvállalat keres azonnali belépésre perfekt szerb, magyar, esetleg németül is tudó könyvelőt vagy könyvelőt, aki a levelezésben is jártas. Cím megduzható a kiadóhivatalban. 8488

Figyelem! Pótvizsgáló diákok!

Noviszdai gimnáziumban kitűnő eredménnyel végzett abituriens órákat ad minden tantárgyból, különösen szerbül, franciából és latinból. Cím: N. S. Noviszad, Milietićeva ulica 26

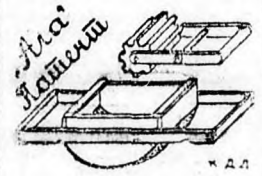
Német és szerb gyorsírónő augusztus elsejére felvétetik. Cím a kiadóban. 8386

Utazó a rövidáru szakmában. Bácskában jól bevezetett, német és szerb nyelvtudással azonnalra felvétetik. Irásos ajánlatokat referenciákkal »Rövidáru« jeligére a kiadóhivatalba küldendő. 8492

Wir suchen für ein 8- und ein 4-jähriges Kind deutsches Fräulein, welches womöglich auch die serbische Sprache beherrscht. Adresse in der Expedition. 8521

Borbélysegéd, csakis fiatal, azonnal felvétetik. Molnár Gsikós Ferenc, Senta, Pajčićeva ulica 12, Ujfalú. 8527

Elárúsitónő, ki szerb nyelvet tökéletesen bírja, felvétetik. F. Kovač i drug cégénél. 8677

„ALA“

paradicsom paszirozó

minden vas- és háztartási üzletekben kapható:
Gyártja:

BRAČA LENARD Industrija drva
Szubotica 82.6

Lehetőleg azonnali belépésre keresek nős, literes szakembert biztos, jófogalmu járási székhelyen levő vendéglőbe, ahol abonnensek és vendégszobák is vannak, nagy idegenforgalommal, teljes berendezéssel. Szerb, magyar nyelvtudás és 15.000 dinár kaució feltétel. Csak személyesen tárgyalok. Cím a kiadóban. 8512

Tanonok felvétetnek Si pos Fiai műbutorasztalosoknál, Subotica, Oslobodjenja ul. 3. 8420

Idősebb segéd a fűszer és csemege szakmából felvétetik. Ajánlatok »Komoly« jeligére a kiadóba kéretnek. 8545

Kifutófiu vagy leány felvétetik a megnyitandó »Pe« c-py-ar fiu j-ban, Szubotica, Opšta Kreditna Banka palota. Jelentkezés U. e. 10-12 óráig. 8546

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőknek válaszolást nem vállalunk.

Kifutófiu alkalmaztatást nyer Franknál, halpiac palinkaméresi üzletében. 8503

Fiatl szijgyártószövetet keresek állandó munkára azonnalra. Frch Jovan szijgyártó, Bajmok. 8506

Társat keres kimutathatóan jövedelmező gyárvállalat megalakításához külföldi gépgyár igazgatója Vojvodinában egyedülálló, minden házbán naponta szükségelt élelmicikk gyártásához ötszáz ezer dinár tökével. Felvilágosítással szolgál Vesjak poste restante, Senta. 8507

Vaskereskedősegéd és kifutófiu felvétetik Kemény Gyula műszaki üzletbe, Trumbićeva ul. 2. 8543

Mindenes szakácsnő állást keres. Cím a kiadóban. 8517

Érettségizett gyakornokot (nőt) keres, szerb német, magyar nyelvtudással szubotikai gyárvállalat. Ajánlatok »intelligens« jeligére Radio Reklam, Szubotica küldendők. 8516

Szobalány uricsaládnál állást keres. Cím a kiadóban. 8518

Asztalosenédet felvesz Fridrich Adam asztalos, Bački Monoštor. 8535

VÉTEL-ELADÁS

KIPAKATÚVEGK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTÓSKI PUT 137. 1734

Szöbörpések, Röck gyártmány, használt jó állapotban megvételre kerestetnek. Ajánlatok Pinkovics Ist. zsef körnenti irodájába, Szubotica, küldendők. 8454

2 lánc föld a tuki ugarokban, közvetlen a bőrvágy mellett eladó. Érdeklődni lehet Miladinović ügyvédi irodájában. 8392

Muraközi hidegvéri igazságot

kanca- választó cikkek m é n e k zidőszertit olcsó beszerezhetők
JULIO HOFFMANN által
Čakovac, M. d. umurj. via ZAGREB 8430

Korcsma, jófogalmu, Molon, az Adára vezető főutcán, 600 négyzetl telekkel, eladó. Érdeklődni lehet Szántó Sándor korcsmárosnál. 8394

Füredruhák, dresszek, szandálok, gyermek- és szokolcipők óriási választékban megérkeztek Budanović Teretia, Szubotica, Rudić ul. Labor palota. 938

Daráló két pár kövel, egyik francia, transzmisszióval és felvitellel, összes hozzávaló felszereléssel eladó. Varga Ferenc, Temerin. 8510

Entor eladó, egyéves, modern csontszinű négyzer kontrázott masszív háló, fekete tölgy kombinált uriszoba-ebédlő, szőnyegek, varrógép, nyolc csöves fehér emailozott új Zephir kályha. Sienkievićeva ulica 19. 7927

Fával égetett építőmész vagontelekben leszállított árban kapható
Réval Adolf
Subotica, Sokolska ul. 2.
Telefon 551

Sonkavágó gépet keresek megvételre. Körösi Géza, Szubotica. 8487

Tehénturót, juhurtót, piros paprikát állandóan veszek. Ajánlatokat Split, postanski pretnac 163 címre küldendők. 8494

Szivógázmotor, 14 lóerős, kitűnő állapotban, eladó. Häusser, gyógyszerész, Feletići. 8357

Öt és negyed lánc jó föld a szubotikai tanyák vasuti megállónál eladó. Cím Postanska ul. 9. 8294

Eladó Somborban, Birčanin Ilija ulica 4. szám alatti ház, amely 3 szobából, nagy előszobából, csukott folyosóból, mosókonyhából, spázból, pincéből, fűskamrából áll. Nagy udvarral és kertyhiséggel. A ház szeptember 1-én beköltözhető. 8214

Kitűnően megépített modern emeletes ház eladó. Cím: Postanska ul. 9. 8293

Füredszobás szép villa parkkal, szőlővel és zümmöléssel a tennispályánál Palicson eladó. Cím: Postanska ul. 9. 8295

Malom nagyobbitása miatt jó környékkel, felében, esetleg egészben eladó. Motormlin, Majdan (Dánát). 8369

Ada (Bácska) a gabonapiac-téren egy jófogalmu vaskereskedés eladó. Érdeklődni lehet a kiadóban. 8239

Palicson eladó nagy új villa, közvetlen a strand mögött. Kanizsai ut. 38. 8479

Firándulók, földbirtokosok figyelmebe. Puch-autó, kitűnő jó karban, hatüléses, azonnal eladó. Neumann Izrael, Csantavir. 8397

Uriszoba, hálószoba, tükörös nagy garderozszekrény, könyvszekrény nagy szmirna szőnyeg, konyhaberendezés eladó. Cím a kiadóban. 8502

Gyógyszertárat megvételre vagy bérbe keresek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba küldendők. 8511

Eladó 8-as Ruszton esztrélgarnitúra teljes felszereléssel 43.000 dinárért. Üzemb megtekinthető István István, Csantavir 554. hsz. 8519

VÁROSI MOZI

Csütörtök - vasárnap

1 Miss Palić választás

2 Samuka a dzsungelben

Főszereplő: **SAMUCOEN**

3 Aranykeresők

Fős ereplő: **TOM MIX**

Eladó Kraljevbragan a vasutállomáshoz közel 12 holdas birtok, 7 hold szőlő, 5 hold vetőföld magarépülettel és külön kapás lakással teljes felszereléssel, idei terméssel vagy termés nélkül. Tudakozódní lehet bármely időben ugyanott a tulajdonosnál. Pallagi Ferenc, Kraljevbrag. 8469

Eladó hathengeres csukott Renault Monaxis autó, egyéves, 10.000 kilométert futott, teljesen jó állapotban van, vagy elcserélném jó karban levő teherautóért. Faragó, Szubotica, I. kör, Strossmayerova ul. 24. 8520

Modern belterületi lakház szabadkézből eladó. Cím a kiadóban. 7246

Könyvszekrény vagy könyvállvány kerestetik megvételre. I., Brozova ulica 8. 8547

Villaház Palicson fenyevesek során nagy bérjövődellel több lakással, gazdasági épületekkel, gyümölcsös kerttel, két lánc földdel olcsón eladó. Bővebbet Földes ruháuzlet. 8543

autók, nyitott, csukott, 4 és 6 hengerek, 36.000 dinártól feljebb, állandóan raktáron vannak a képviselőnél. Prágai Györgynél, Velika Kikindán. 8533

Palić legszebb helyén villa 11 helyiséggel 1000 négyzetű szőlővel 140.000 dinárért eladó. Villa a fenyeves mellett 90.000 dinárért eladó. Érdeklődni Oszvár József, Palić, Horgoski put 59. 8537

Borbélyüzlet, 6 év óta fennálló, jól bevezetve, mas vállalat miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban.

ISKOLAKÖNYVEK magyar és német nyelvű iskolák 16 zere, engedélyezve a Minislarstvo Prosvete által. Árjegyzéket in yen küld a kiadó.
Lisitz & Lampel
Subotica 7654

KÜLÖNFÉLE

Crikvenicán tiszta szobák olcsón kaphatók, hideg tus, napfürdő, jó házikoszt Krekus óránál, Vinodolska 75. 7940

Motormalom Molgunarason egy évre haszonbérbe kiadó. Benacsik Mihály, Molgunaras (Bácska). 8462

17 méteres szuterén pince azonnalra kiadó. Donat, Vilsonova 6. 8453

Beltéren betonozott utcai szuterén raktárnak vagy csendes iparnak azonnal kiadó. Radio Reklam. 8459

Elveszett a Palićsi uton, Radonović közelében 2 darab Fiat kocsisátorra való celluloid oldalablak. Megtaláló adja le illő jutalom ellenében »Barzel« vasúti letben. 8434

Ingyen kap 1 próbadoz eredeti Daruváry krémét, ha portóra beküld bélyegben 2 dinárt. A Daruváry krém ezideig a legjobban bevált szer arcisztizálásá-gok, szepők, májfolttok ellen. Kapható szaküzletekben. Postai szétküldés Blum gyógyszerész, Szubotica, főpostával szemben. 6190

A szépség hatalom, a szépség siker! Szepők és májfoltt ellen használjon Kovács-féle nagyenyedi arckenőcsőt és borax-szappant. Kapható mindenütt. Főlerakat: Herczl-drogéria, Szubotica. 3101

Bérbeadó, esetleg eladó — biztos esztenciát ígérő üzlethelyiség sarkon, lakással, kerttel SAND-pálya mögött. Cím a kiadóban. 8499

Lakás, belterületi csinos 2 uccai és egy udvari szoba, konyha, éléskamra stb. novemberre kiadó. Senoe 17. 8327

Pékség betegség miatt azonnal olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 8514

Egyszobás, konyhás lakások azonnal kiadók. VI., Madjarska ulica 28. szám. 8522

Két szoba, előszoba s mellékhelyiségekkel álló földszinti udvari lakás azonnalra kiadó. Prestolonaslednika Petra (Szombori ut) 32. 8544

Műbutor

Legjobb és legizlésebb csak

Szabadosnál

Subotica, Daničićev put 1

Pianino, elsőrangú, kiadó 300 dinárért havonta. Szallitva. Paje Kujundžića 44.

Naponta friss I-a teavaj

kg-ja 50 dinár

joghurt

és az összes bel- és külföldi sajtok kaphatók
Trišić Todor
tejttermékek kereskedésében Subotica, Strossmayerova ul. 22 Halpiac